

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejema: mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Jugoslovanska tragedija.

Če se v zadnjem hipu kaj ne zgodi, se utegne zopet na Balkanu začeti krvavi ples, topot pa ne v znamenju križa proti polumesecu, kulture proti barbarstvu, ampak v znamenju krvnega sovraštva slovanskega plemena do slovanskega plemena, ki drug drugemu ne privoščita boljše bodočnosti. Kako so radostno trepetala slovanska srca, ko so bulgarski junaki pri Lozengradu preko kupov padlih tovarišev strli moč stoletnega tlačitelja v divnem napadu, ki je pred celim svetom izpričal mlado in neukrotljivo moč slovanske Bulgarije — kaka svečana čustva so nas vse prevečevala, ko so Srbi pri Kumanovu maščevali Vidov dan in osvobodili svoj narod, kojega sinovi so pred več kot poltisočletjem padli na Kosovem polju kot branik krščanstva proti turški povodnji! Tem večja je bila ta radost, ker smo videli Srbe in Bulgarje — sovražnike, odkar so zadeli v zgodovini skupaj — roko v roki v bratski vzajemnosti, ko smo že zasanjali mogočno zvezo Slovanov na Balkanu in v njej videli poročstvo, da se polagoma izravnavajo sploh vsa nasprotstva med Jugoslovani, ki so bili doslej majhni in slabotni, ker so se med seboj sovražili.

Naše nade se menda ne uresničijo. Slovani na Balkanu so imeli moč, da stro svojega najhujšega zunanjega sovražnika, za katerim je stala vsa tista Evropa, ki je Slovanom nasprotna, nimajo pa očitno tiste moralne sile in politične zrelosti, da premagajo pohlep in zavist, ki klije v bratu zoper brata. Bulgari in Srbi se hočejo izkazati za vredne sinove Svetopolka . . . In v svoji slepi strasti ne vidijo in ne slišijo svojih skupnih sovražnikov, kako komaj zatajujejo svoje divje veselje, ker hočejo balkanski Slovani namočiti svoje roke v bratsko kri, kako vriskajo, ker se bodo Slovani med seboj klali, namesto da na podlagi pametnega sporazuma razdele svojo veliko pridobitev med seboj, ne meneč se za druge, ampak samo za svoj skupni blagor in napredek.

Nočemo raziskovati, kdo je bolj kriv bratomorne vojske, če se res začne, tega škandala, kakor mu je dejal po pravici kralj velike Britanije. Krivi so Srbi in Bulgari; kdo bolj, kdo manj, to je težko že zdaj dognati, pa je tudi precej irelevantno. Najbolj so krivi tisti, ki so balkanske narode podpihivali sodila jih bo zgodovina. Toda ne bi bili uspehi, če bi balkanski Slovani razpolagali z ono mero treznosti, ki bi se spričo danega položaja in njihovih nalog za bodočnost mogla od njih po pravici pričakovati. Naj se govori in piše karkoli, pametni ljudje ne uvidijo, zakaj bi ne odnehali ali Srbi ali Bulgari ali pa vsaj vsak nekaj. Balkan ne rabi ne bulgarske ne srbske hegemonije, ampak skupnega dela vseh, neizvzemši Rumunije in Grčije, v svrhu osvobođenja Balkana od katerekoli evropske kuratele.

Naj vojska — če izbruhne — izpade kakorkoli, blagoslova ne bo prinesla nikomur. Srbi ne bodo, tudi če razpolagajo z aktivno sopomočjo Rumunov, pa tudi če bi jim bila na razpolago dejanska ali moralna pomoč katerekoli evropske velesile, nikoli mogli udušiti Bulgarije, ki je ni strlo niti stoletno mučeništvo pod turškim jarmom — Bulgari pa tudi ne bodo mogli uničiti srbske narodne zavesti, ki je silna, naj voditelji tega narodna dela še take napake, naj ta temperamentni, nebrzdani narod še toliko preganja nesreča. Rezultat te bratomorne vojske ne bo nobeden drugi, kakor da se zopet utrdijo na Balkanu tuji vplivi, da polotok ne bo nikoli prišel do pravega miru, da bo premaganec prisegel zma-

govalcu maščevanje, da bo mesto skupnega dela za srečo in dobrobit celega Balkana trajalo dalje medsebojno spletkarjenje in trenje.

Tožiti nič ne pomaga; kar je, je. Ves svet bo vnovič videl, kako Slovani sami zaslužijo svojo žalostno usodo. Kakor smo zmage v vojski zoper Turčijo zasledovali z radostjo in navdušenjem ter velikim upanjem v srcu, tako bomo bližnje dogodke, če bodo bratje padali od bratske roke, zasledovali z žalostjo, z gnjevom in ogorčenjem, tako poraze enega kakor zmage drugega.

Bratomorno klanje.

POROČILO BULGARSKEGA VREOV-NEGA POVELJSTVA O BOJIH.

Sofija, 1. julija. Generalni štab bulgarske armade je dobil ponoči sledeče brzjovavke:

1. Bulgari so operacije na grški fronti že včeraj podnevi prekinili, ker Grki napadov niso obnovili. Uspehi včerajšnjih bojov za Grke niso ugodni. Po hudem protinapadu so naši vojaki Grke hudo potolkli in jih na desnem bregu reke Strume do južnega dela Tahinskega jezera zasledovali. Naši vojaki se v svojih novih postojankah utrjujejo.

2. Zahodno od Dojrana so naši vojaki vrgli nazaj eno srbsko in eno grško kolono, katero so zasledovali. Po krvavem boju so se polastili Djevdjelija in se utrdili.

3. Povelje našim četam, da naj prekinemo operacije proti Srbom, se je obnovilo. Ob tej priliki se je poslal parlamentar, da predlaga Srbom prekiniti operacije. Za slučaj, da Srbi predlog odklonijo in prično zopet napadati, je našim vojakom ukazano, da ravno tako postopajo. Včerajšnji boji so bili za Srbe neugodni. Naše čete so Srbe odbile in jih zasledovale. Naši vojaki so zasedli Udovo, Krivolak, Sušovo, Tahov, Dobrovo in Emerico, katere kraje so pričeli tokoj utrjevati.

PRVA SRBSKA POROČILA O BOJIH.

Belgrad, 1. julija. Uradni srbski časnikarski urad obvešča: Pomotno je poročilo, da so se sovražnosti danes zjutraj prekinile. Sovražnosti so se danes dopoldne z vso silo nadaljevale. Danes se bje boj na celi fronti. Srbske čete so napadajoči Bulgari prisilili iz defenzive in prodirajo Srbi proti Štipu in Kočanam. Eno bulgarsko stotnijo pri Trogerodu so Srbi, ko jih je bulgarska stotnija napadla, odbili z bajonetni in nato obkolili. Bulgarska stotnija je bila prisiljena, da se je vdala.

Belgrad, 1. jul. Dopisnik »Reichspost« brzojavlja svojemu listu: Doda od Bulgarov zasedeno mesto Štip je po strašnem včerajšnjem in današnjem obstreljevanju popolnoma porušeno. Ob tem napadu je padlo do 20 srbskih častnikov. Prvi transporti ranjencev se pripeljejo v Belgrad jutri. Štipa Srbi niso osvojili.

Belgrad, 1. julija. Dopoldne niso došla obširna poročila o dogodkih na bojnem pozorišču. Zasebna poročila trde, da so bili Bulgari na celi srbski fronti odbiti. Zelo srdit boj se je bil okoli Štipa, ki so ga končno Srbi zasedli. Radi strašnega streljanja srbske artilerije so bile bulgarske čete prisiljene bežati. Srbsko časopisje najostreje obsoja bulgarsko nezvestobo in podčrtava barbaričen način, s katerim so Bulgari vojsko pričeli. Upanje Bulgarov, da se s presenetljem polaste srbskih postojank, se je vsled čučenosti srbskih vojakov izjalovilo.

Belgrad, 1. julija. Boj med Bulgari in Srbi se je bil 20 ur. Bulgarska armada, ki je napadala na Ovčjem Polju, je štela baje 100.000 mož. Bulgarske izgube so zelo velike. Tu so radi bulgarskega preloma zvestobe zelo ogorčeni.

Belgrad, 1. julija. Iz Skoplja poročajo uradni brzjovav, da cenj srbski višji poveljnik, da se je bojov, ki so bili resni, udeležilo 100.000 Bulgarov.

Belgrad, 1. julija. Glasom vesti, ki jih je do polnoči dobilo srbsko vojno in zunanje ministrstvo, se je na celi fronti vršila borba od zore do noči. Vspeh prvega dne je bil po hudih borbah od Osogova do Gumendže ta, da so bili Bulgari na celi črti odbiti. Srbi so obdržali vse pozicije. Ponekod so potisnili Bulgare do 7 km daleč nazaj. Pri Djevdjeliju so se Bulgari zjutraj vrinili med Grke in Srbe. Ko je pa neki bulgarski polk začel prodirati čez Vardar, je bil po dveh srbskih bataljonih III. poziva odbit. Zveza med Srbi in Grki ni prekinjena. Na stari srbsko-bulgarski meji ni bilo do noči večjih nastopov niti bojov. Dopoldne depeše iz Skoplja javljajo kratko, da cela fronta pošilja povoljne vesti.

VELIKA BITKA PRI ŠTIPU. — BULGARI PORAZENI? — VELIKANSKE IZGUBE.

Belgrad, 1. julija. Pri Štipu se je razvila velika bitka med srbsko in bulgarsko armado. Srbska artilerija je bitko odločila. Srbski bataljoni so naskočili griče pri Drenski. Vsled bajonetnega napada je prišlo do strašnega klanja. Bulgari so morali svoje pozicije zapustiti. Mrtvih in ranjenih je na obeh straneh veliko. Bulgari so bežali, pri čemer jim je srbska artilerija prizadela silne izgube.

Belgrda, 1. julija. Srbi so po krvavem boju zasedli Krupišče. (Severno od Štipa.)

Pariz, 1. julija. »Journal« poroča: Pri Štipu se je vršila krvava bitka med Srbi in Bulgari. Imela je tak obseg kakor bitka pri Kumanovu. Bojna fronta je bila 70 km dolga. Na obeh straneh si je stalo na vsaki strani do 100.000 mož nasproti. Glavne postojanke so bile bliju Štipa. Bulgari so bitko skrbno pripravili. Preje so izvršili grdo dejanje. Povabili so namreč srbske oficirje k banketu pod pretvezo, da so sovražnosti ustavljene, ker se je dosegel sporazum, Bulgari so nato srbske častnike še kos pota spremili, nato pa se je dalo povelje za napad in so bili vsi srbski častniki poklani. (Je težko verjeti). Srbske čete so prešle v ofenzivo. Srbski tabor se je nahajal 3 km stran od Štipa. Srbi so z velikim junaštvom naskočili griče in vrgli Bulgare nazaj. Bulgari so pustili na bojišču eno baterijo in štiri municijske vozove. Srbi so pobrali nad 1000 padlih Bulgarov. Bitke se je na bulgarski strani udeležilo 100 bataljonov z 200 topovi, na srbski 60 bataljonov z 80 topovi.

Belgrad, 1. julija. (Oficielno.) Bulgarske čete, močne 100.000 mož, so ob 2. uri zjutraj nenadoma vpadle in prekoračile demarkacijsko linijo pri Djevdjeliju in Retki Bukvi ob rekah Bregalnica in Zletovo. Napadi so trajali cel dan na črti Osego in Gumenica in so se razprostirali do reke Kriva Lukovica. Najsilnejši napadi so se izvršili v treh smereh. Čeprav so na srbski strani stale le slabe predčete, se je Srbom posrečilo držati celo svojo linijo. Bulgarski napad je bil povsod odbit. Dva srbska bataljona, ki sta se borila proti dvema bulgarskima polkoma, sta preprečila Bulgare, da niso mogli prekoračiti Vardarja pri Djevdjeliju. Srbi so dobili nato ojačen in začeli prodirati proti Štipu in Kočanam. Eno bulgarsko kompanijo se je pri Trogerodu udala, istotako ena baterija brzostrelnih topov pri vasi Drenabu, kjer se je vršil ljuti boj. Srbi so zaplenili 6 topov in 4 municijske vozove. Srbi so vjeli 20 bulgarskih častnikov, 58 podčastnikov in 700 vojakov. Srbi so potisnili Bulgare čez Zletovsko reko in Bregalnico.

Belgrad, 1. julija. (Tiskovni urad.) Okoli Štipa se je vršila krvava bitka.

Na obeh straneh so zelo velike izgube. Štip je padel v srbske roke. Kolikor je dosedaj znano, so Srbi že snoči prodrali do obronkov Plakovičke planine, 10 km od Štipa. Boj se danes nadaljuje na celi fronti. Srbske čete prodirajo v smeri proti Štipu in Kočani. Po nekaterih vesteh so Bulgari zgubili tudi že Kočane. S tem je bulgarska vardarska armada odrezana od kjustendilske armade. Tu so bili boji najhujši in na obeh straneh zelo velike izgube. Samo pri kotu 650 so včeraj Bulgari po svojem napadu pustili na bojišču 1200 mrtvih in ranjenih. Višine pri vasi Drenka je zavzela srbska pehota z bajonetnim naskokom.

Vojaški krogi so mnenja, da vojna ne bo mogla dolgo trajati, ker so na vsej črti koncentrirane kompaktne mase na obeh straneh. Glavna odločitev pa mora pasti na Ovčjem polju.

Bulgarom na Ovčjem polju povečuje Ratko Dimitrijevič. Vjeta sta bila pri Krupiški, ki so je bili Srbi zasedli, dva bulgarska bataljona. Djevdjeli je ostal v srbskih rokah.

ŠTIP PORUŠEN.

Belgrad, 1. julija. (Izvirno.) O početku včerajšnjih bojov se iz Skoplja oficijozno poroča tako-le: V svojem napadu tekem včerajšnjega dneva so Bulgari razvili moč nad 100 bataljonov pehote z nad 200 poljskimi in gorskimi topovi in havbicami. S srbske strani se je vdeležilo bojov krog 30 do 40 bataljonov z 80 topovi. Napad je imel značaj nenadnega istočasnega navalna ogromnih sil. Manjših nenadnih zahrbtnih napadov, kakor je bil cni pri Zletovu in Neokazi, je bilo sicer pričakovati, da bi šli pa Bulgari tako daleč, da bi napadali s celimi armadami, preden so pretrgane diplomatske zveze, tega pa nihče ni mogel misliti. Kako je bil ta napad na celi fronti sistematično pripravljen in kakšnih srestev so se Bulgari pri tem posluževali, pričajo te-le podrobnosti: Na posameznih mestih na fronti so bulgarski vojaki našim govorili, da obsojajo bratomorno vojno, katere žele politiki v Sofiji, in se dogovarjali z njimi, da bi drug na drugega ne streljali. Naši tem pogovorom niso povsem zaupali. In res. Tekom napada so Bulgari na več mestih dvignili puške in bele zastave. Namesto pa da bi se predali, so hipoma izvršili bajonetni napad. En bulgarski bataljon je porabil mrak, da se je približal srbski bateriji. Srbska pehota, ki se je nahajala v bližini, je otvorila ogenj. Tedaj so Bulgari začeli klicati: »Naši smo! Ne streljajte!« Med Srbi je vsled tega nastala zmeda, ogenj se je ustavil. Tedaj so Bulgari izvršili napad in vzeli štiri srbske topove. Prevara se je sicer prepozno spoznala, toda to postopanje Bulgarov je srbske čete nepopisno razdražilo. Ko se je začelo daniti, sta se dvignila dva srbska bataljona kakor en mož in z bajonetnim poletom vzela Bulgarom srbsko baterijo nazaj. Kar ni padlo, se je podalo v beg. — Drugi primer: Na mostu čez Bregalnico pri Štipu sta vedno stala po dva bulgarska in srbska stražnika. V nedeljo popoldne je poveljnik bulgarske straže pozval srbske predstražne častnike, da bi se dali skupaj fotografirati, češ, vsa nesoglasja so poravnana in vojne ne bo. Res so se slikali. Toda Bulgari so ob tej priliki najnatanejšje izmerili oddaljenost do srbskih rogov in še istega dne na skrivnem razpostavili cel artiljerijski polk s 30 topovi ter vse pripravili za napad. V nedeljo popoldne so se skupaj fotografirali, v ponedeljek zjutraj so pa Bulgari nenadoma izvršili silen napad na naše predstraže. Na en mah je začelo sipati ogenj 36 bulgarskih topov. Cel prostor med rovi in šotori je bil posut s šrapneli in mitraljezi. Kdorkoli je skušal priti do zavarovanega mesta, je padel. Čete so bile prisiljene odreči se

vsakemu zavetju in zavzeti odprte postojanke. Razvil se je krvav boj. Bulgari so vse jače napadali. Toda tudi Srbom je prihajala pomoč. Bulgarski napad je bil na celi črti z ogromnimi izgubami odbit. Kupi mrtvih napadalcev so pokrili polje, toda tudi na srbski strani so bile težke izgube. Iz čete, ki je bila na predstraži na mostu pri Štipu, so bili ranjeni vsi častniki, naredniki in 7 podnarednikov. Sedaj pa prihaja najstrašnejše. Ko so bili naši prednji oddelki prisiljeni, da se pričakujoči ojačenj umaknejo nazaj pred nenadnim napadom daleko močnejšega sovražnika, so pustili svoje najtežje ranjence v taboru pod šotori pod varstvom ženevske konvencije. Bulgari so vse te ranjence z bajoneti pomorili. Kot žrtev tega postopanja je padel eden največjih junakov tega dne: Major Milan Vasić. Bulgarski napad je bil končno na vseh točkah odbit. S srbske strani so se začele angažirati jače sile. Čete se bijejo z nenavadnim ogorčenjem. Naše izgube so znatne, bulgarske ogromne. — Grki se po došlih vesteh dobro drže. — Boji se vodi jo z neverjetno silo in brezobzirnostjo. — Naval na Štip in navzkrižni ogenj srbskih topov proti Bulgarom je strahovito učinkoval. Štip je skoraj popolnoma porušen.

Belgrad, 1. julija. Srbske čete pri Pirotu in Zaječarju so dobile povelje preiti ob bulgarskem napadu v ofenzivo.

BOJI MED GRKI IN BULGARI.

Atene, 1. julija. Grška vlada smatra istočasni napad bulgarskih čet na osmih grških postojankah za bulgarske sovražne čine, s katerimi so pričeli vojsko, ne da bi jo bili napovedali. Po mnenju grške vlade pa še ni nastalo med Bulgarsko in Grško vojno stanje.

Atene, 1. julija. (Agence d'Athènes.) Kapitan torpednega rušilca »Leon« je brzojavil mornariškemu ministru: Ko sem rekognosiral obrežje, so me na višini Elevere Bulgari napadli. Prišel sem močno streljati, vsled česar so se Bulgari razkropili.

Atene, 1. julija. Kralj Konstantin je došel v Atene, kjer se je več časa posvetoval z Venizelosom. Med tem so došla poročila o krvavih spopadih ob meji. Kralj je takoj ukazal vse pripraviti, da odpotuje v Solun.

Atene, 1. julija. Ena grška divizija je iz Epira odkorakala proti Solunu, tako da bo štela grška armada proti bulgarski fronti 9 divizij.

BULGARSKI USPEHI PROTI GRKOM.

Milan, 1. julija. »Corr. della Sera« poroča iz Soluna z dne 30. junija: Sinoči ob 7. so Bulgari pričeli s splošnim naskokom na vse grške in srbske pozicije. Po grških vesteh so Bulgari brez vsake napovedi pomaknili svoje čete pri Kavali naprej in ogrozili nevtralni pas. Napadli so grško stotnijo, ki je bila na grškem skrajnem desnem krilu pri Levteri. Grške prednje straže so imele nalog, da se umaknejo v slučaju bulgarskega napada čez Strumo. Napadena stotnija se je torej jela umikati. Korakati je imela 30 kilometrov. Mesto Levtera je padlo v bulgarske roke. Ob 11. zvečer je druga močna bulgarska kolona naskočila grške čete ob južnem vnožju Pangejona, jugovzhodno od Pravište, in jih prisilila, da so se umaknile. Grško desno krilo je zdaj ob reki Strumi, ves teritorij Pangejona in ves breg je v bulgarskih rokah. Glavni grški stan je v Nigriti, 12 km južno od prehoda glavne ceste preko Strume. Vse prednje straže so bile ob 5. jutraj napadene od močnih bulgarskih oddelkov in vržene nazaj.

RAZOROŽENJE BULGARSKÉ POSADKE V SOLUNU.

Atene, 1. julija. »Agence d'Athènes« objavlja o razorožitvi bulgarske posadke v Solunu: Ker Bulgari po stavljenu jim dveh letih mesta niso zapustili, je grška armada napadla iz bližine hiše, kjer so bili Bulgari nastanjeni. Po slabem odporu so Bulgari posamezne hiše predali. Silnejše so se bulgarske čete ustavljale poleg hiše, kjer je bil nastanjen grški generalni štab. Cerkev sv. Sofije se je zasedla, ne da bi jo bili poškodovali. V vojašnicah so se pa Bulgari upirali osebno v tisti, ki leži blizu cerkve sv. Demetrija. Mesto je zopet popolnoma mirno, Grki nimajo ranjencev.

Atene, 1. julija. (Agence d'Athènes.) Komunique generalnega štaba izjavi: Danes jutraj so Bulgari v Solunu, ki so se držali v hišah pri cerkvi sv. Demetrija, po hudem odporu izročili orožje. Naša pehota, ojačena po artiljeriji, je Bulgare obkolila. Bulgari so se borili do 5. jutraj in so prenehali boj, ko so Grki pričeli s topovi streljati. Kakih 500 bulgarskih vojakov je razvilo belo zastavo. Vjeti bulgarski vojaki, 1208 mož, so se razorožili in prepeljali v notranjo deželo. V mestu je mirno.

Solun, 1. julija. Medtem ko so boji na bulvardu Hamidie prenehali ob pol 10. zvečer, se je vnelo živahno streljanje med Grki in Bulgari v Kardarskem mestnem delu. Eksplozivno je veliko bomb. Ob 11. ponoči je postajal vojni hrup silnejši. Bili so se do jutra. Ob 6. jutraj so Bulgari v cerkvi sv. Sofije razvili belo zastavo. V mesto se polagoma vrača mir. Zaprlj so veliko sumljivih oseb. Bulgari so se srdito branili. Število žrtev ni znano. Dogodki so globoko učinkovali.

KAJ STORI RUMUNIJA?

Berolin, 1. julija. Tu so presenečeni in nejevoljni, ker noče Bulgarija nasproti Rumuniji nič odnehati. Ne more se dvomiti, da je bila Rumunija pripravljena proti primernim odškodninam zavzeti nasproti Bulgariji vsaj stališče dobrohotne nevtralnosti. Bulgarija je pa zdaj ravno tako trdovratna, kakor v odrinskem vprašanju.

Bukarešt, 1. julija. Merodajni krogi pazno zasledujejo poročila o bojih v Macedoniji, a sodijo, da še ne pomenjajo pričetka vojske, vsled česar se še mobilizacija ni odredila. Mogoče je pa, da se za priprave že danes ukaže, da naj bodo železnice in ladje za vsak slučaj pripravljene.

Bukarešt, 1. julija. Poročila o spopadih med bivšimi balkanskimi zavezniki so tu izzvala velikansko razburjenje. Vodilni krogi naglašajo, da se Rumunija takoj vojske udeleži, če se potrdi, da so Bulgari spor iz trte izvili. Če je dejansko Bulgarija napadla, bo ta korak kmalu zelo obžalovala. Ministrski svet, ki se je danes zbral, je že sklepal, a sklepi so seveda ob sedanjem resnem položaju strogo zaupni.

Bukarešt, 1. julija. Srbski in grški poslanik sta delj časa konferirala z ministrskim predsednikom Majorescujem. Nato sta se podala na posvetovanje k ruskemu poslaniku.

Dunaj, 1. julija. Predsednik rumunske zbornice, Cantacusene, je prispel danes na Dunaj, kjer se bo pogajal z bulgarskima državnika Gešovom in Načevičem. Dunajski diplomatični krogi se trudijo, da ustvarijo med Bulgari in Rumuni kompromis na podlagi teritorialnih kompenzacij. Bulgarska rumunskim načrtom baje ne nasprotuje.

SRBSKA SKUPŠČINA SPREJELA RUSKO RAZSODBO.

Belgrad, 1. julija. V srbski skupščini je v razpravi o Pašičevem odgovoru na interpelacije z ozirom na zunanji položaj notranji minister Pavlič v imenu vlade izjavil: Po uradnih poročilih so napadali Bulgari Srbe na celi fronti in so napadi dalekosežni. Ne gre več za krajevne praske, marveč otvorili so Bulgari vojne sovražnosti, ne da bi bili vojsko napovedali. Nadaljnji razvoj dogodkov pokaže, če donese to postopanje, ki nasprotuje modernemu nazi-ranju civilizovanega sveta, Bulgarom ali Srbom večji uspeh, ker zasledujejo Srbi politiko, ki hoče ohraniti mir in si pridobiti simpatije civiliziranega sveta, opirajoč se na pravne temelje. Ker je srbsko ozemlje po Bulgarih resno ogroženo, je ukazala vlada poveljstvu armade, da naj z vso silo brani srbsko ozemlje. Skupščina je nato z 82 proti 69 glasovom sprejela od Nincića predlagani dnevni red, ki jemlje odgovor vlade na znanje in izjavlja, da vztraja skupščina na svoji prejšnji resoluciji, to je, da je skupščina prepričana, da bo srbska vlada branila življenjske srbske koristi do skrajnosti.

Belgrad, 1. julija. Skupščina je pritr-dila, da se Srbija konference v Petrogradu udeleži in da car razsodi spor.

PORAVNAVA IZKLJUČENA?

Belgrad, 1. julija. Merodajni krogi izjavljajo, da je spričo zadnjih dogodkov mirna poravnava izključena. Odločilo bo orožje.

POLOŽAJ GLASOM SOFIJSKIH POROČIL.

Dunaj, 1. julija. Iz Sofije poroča dopisnik »Reichspost«: Izjava srbskega ministrskega predsednika Pašića, da Srbija sprejme rusko razsodišče, tukajšnji krogi ne smatrajo za zadostno, dokler Srbija ne sprejme za temelj pogodbo. Včeraj se je izročila ruskemu poslaniku Nehljudovu bulgarska spomenica glede na razsodišče, ki hoče razsodbo zgolj o spornem ozemlju in predlaga, naj se razsodi po uspehu ljudskega štetja v Makedoniji. Nehljudov je konferiral z Danevom in z avstro-ogrskim poslanikom Tarnowskim, grški poslanik Panas je pa konferiral z rumunskim poslanikom Ghiko, kar se je zelo opazilo. Političen položaj v glavnem mestu še ni jasn. Sicer se napoveduje, da odpotuje pojutrišnjem Danev v Peterburg, a gotovo še to ni, ker čakajo še važnih sklepov ministrskega sveta. Vaš dopisnik se je danes razgovarjal z voditelji strank, Radoslavovom, Genadjevom in Tonevom. Vsi zahtevajo, da se mora popolnoma izvesti pogodba s

Srbijo in da je zgolj pod tem pogojem rusko razsodišče sprejemljivo. Od sinoči zvečer je ves vlakovni promet s Srbijo prekinjen.

OSTER DIPLOMATIČEN BOJ MED GRČIJO IN BULGARIJO.

Atene, 1. julija. Danes ob pol 10. uri je prišel bulgarski poslanik Mišev h grškemu ministrskemu predsedniku Venizelosu, da protestira radi grških napadov na Bulgare pri Panghalonu in Eleverti in izjavi, da so za to Grki odgovorni. Venizelos je odgovoril, da je vsleg takega koraka bulgarske vlade, ki hoče za vsako ceno vojsko, presenečen, in odklanja vsako odgovornost v trenutku, ko so pričeli Bulgari napadati v 100 km dolgi fronti.

Atene, 1. julija. »Agence d'Athènes« poroča: Sinoči zvečer v Sofiji izročena nota grške vlade med drugim izjavi: Bulgarska je z nani sklenila goljuvivo zvezo, ker nam je zakrivala dogovore, ki jih je z drugimi proti našim koristim sklenila in je nepošteno postopala. Namesto da bi bila marširala z vsemi silami proti skupnemu sovražniku, je odposlala znatno vojno silo v vzhodno Makedonijo, kjer niso stale turške čete, z goljuvivim namenom prodreti v Solun v trenutku, ko bi se borila helenska armada s Turki. Bulgarija, mesto da bi bila vojsko nadaljevala in zlomila turški odpor, se je izgovarjala, da je armada utrjena in je trdovratno odklanjala naše predloge, da odpošlje Grčija ojačenja pred Čataldžo in da zasede Galipoli, da bi bilo lahko grško vojno brodovje vdrl v Dardanele in prisililo Turčijo, da se podvrže. Bulgarija je proti naši volji s svojim postopanjem preprečila, da bi se bil mir sklenil in je provzročila, da se je vojska podaljšala. Bulgarija je opetovano sklenila s skupnim sovražnikom tajne dogovore in poizkusila potvoriti okupacijo Soluna po helenski armadi in je bulgarskim četam dovoljeno gostoljubje izpremenila v okupacijo in proti vsej pravici poizkušala vstaviti bulgarske oblasti. Očita se nadalje, da so Bulgari trdno z Grki postopali in organizirali čete proti Grkom v Albaniji.

SRBIJA OBVEŠČA VELESILE.

Belgrad, 1. julija. Srbska vlada je naročila vsem poslaništvom, da obvestijo vlade velesil, da so Bulgari začeli s sovražnostmi in da se Srbija nahaja v sovražnem stanju z Bulgarijo, vsled česar je prisiljena, da se brani z orožjem.

SRBIJA IZROČA VARSTVO SVOJIM PODANIKOV V BULGARIJI RUSIJI.

Sofija, 1. julija. »Dnevnik« poroča, da se je srbska vlada obrnila v Peterburg in Rusijo naprosila, da naj prevzame varstvo Srbov v Bulgariji. Arhivi srbskega poslaništva v Sofiji se preneso v rusko poslaništvo.

RUSIJA SMATRA POLOŽAJ ZA ZELO RESEN.

Peterburg, 1. julija. Zunanji urad smatra položaj Bulgarije za zelo resen. Ruska vlada je vse storila, da bi stranke dovolile medsebojne koncesije in zdelo se je, da ni več daleč trenutek, ko se sestanejo balkanski ministrski predsedniki v Petrogradu, kjer bi se brezpogojno podvrgli ruskemu razsodišču. Poročila, da namerava Danev odpotovati, se ne potrjujejo.

RUSKI POSLANIKI NA BALKANU POKLICANI V PETERBURG.

Peterburg, 1. julija. Ruski poslaniki v Belgradu, Atenah in v Cetinju odpotujejo v Peterburg.

Peterburg, 1. julija. Ruski poslanik v Cetinju je že došel semkaj.

BULGARSKA SPOMENICA RUSIJI.

Sofija, 1. julija. (Agence telegraphique bulgare.) Bulgarska vlada je izročila včeraj ruskemu poslaniku spomenico glede na razsodišče o srbsko-bulgarskem sporu.

DANEV JE BIL SKLENIL ODPOTOVATI V PETERBURG.

Sofija, 1. julija. Ministrski predsednik dr. Danev je bulgarske zastopnike v inozemstvu brzojavno obvestil, da je ruskemu poslaniku v Sofiji izjavil, da je pripravljen takoj v Peterburg odpotovati. Danev je tudi izročil ruskemu poslaniku spomenico o razsodilu. Danev je to izjavil, ko še dogodki v Solunu niso bili znani.

VELESILE NE INTERVENIRAJO.

London, 1. julija. O mediaciji ali o kakem posredovanju velesil ni govora. Ne Angleška, ne kaka druga velesila ni kaj takega predlagala ali izprožila. To bi bilo diplomatsko tudi nemogoče, ker Rusija še vedno vodi diplomatsko akcijo, in dokler

se ta akcija ne izjalovi, ni mogoča skupna akcija velesil. Za dobro znamenje se smatra, ker vsaka balkanska država trdi, da je le defenzivno postopala, kar lahko vladam omogoči, da vso krivdo odvale na generale in brez ugovora sprejmejo rusko razsodbo.

RUSIJA SE POSVETUJE S TURČIJO.

Dunaj, 1. julija. »Südslawische Korrespondenz« poroča iz Carigrada: Ruski poslanik Giers se je več časa razgovarjal z velikim vezirjem princem Said Halimom, da sondira, kakšno stališče namerava Turčija v slučaju vojske zavzeti, in je stavil gotove predloge. Veliki vezir je po tej konferenci pozval ministre h konferenci na Porto.

RESNO ZNAMENJE.

Carigrad, 1. julija. Železniški promet z Evropo je ustavljen. Pošta za Solun se pošilja preko Brindisija.

Sofija, 1. julija. Mednarodni železniški promet s Srbijo je prekinjen.

× × ×

ZADNJE VESTI.

TRIPLENTENTA POSREDUJE. — BULGARSKA VLADA ODKLANJA ODGOVORNOST. — BULGARIJA POZIVLJA SRBIJO, NAJ BOJE USTAVI.

Sofija, 1. julija. Poslaniki tripletentente so pri bulgarski vladi odločno intervenirali, naj odneha in ji svetovale potrpežljivost. Dr. Danev je bil od carja sprejet v avdienci. Na grško noto je Bulgarija odgovorila, da so grške čete bulgarske izzivale. Na srbsko noto je Bulgarija včeraj odgovorila, da Bulgarija spopadov ni želela, kaj še jih izzvala. Zvesta svojim lojalnim dolžnostim je Bulgarija dala svoji armadi povelje operacije ustaviti in ukaz ponovila. Bulgarija zahteva, naj Srbija svojim četam dá isto povelje. Kar se tiče srbskega poslaniškega kurirja, je uradna priskava dognala, da ni bil v Caribrodu ustavljen, ampak da je neovirano z navadnim vlakom odpotoval v Belgrad in se tudi že v Sofijo vrnil.

Vidov dan na Kosovem polju.

(Od našega poročevalca.)

Cetinje, 30. junija.

Po preteku poltisočletja je Kosovo zopet svobodno. Še nedavno se je mislilo, da bo letos prvokrat mogoče proslaviti Vidov dan v Prištini in Gračanici, na obalah Laba in Sitnice, proslaviti ga vsaj s sestankom kosovskih osvobodilcev, kralja Petra in Nikole. Toda razvoj dogodkov ne dopušča niti to. Tako se je zgodilo, da je odložena prva vidovdanska proslava svobodnega Kosova za naslednje leto in takrat bo toliko impozantnejša, ker se bo storilo vse, da se olajša poset Kosova vsem Slovanom.

Služaj je nanesel, da sta se letos za proslavo Vidovega dana na Kosovu sestali črnogorska in srbska vojska, ki v bratskem razpoloženju slavita Vidov dan.

Sprejem črnogorske vojske je bil v Mitrovici in Skoplju sijajen. Mitrovica se je odela v praznično obleko. Ulice so polne naroda iz mesta in okolice, ki se zbira pred mestno hišo, kjer se nahaja tudi občinski odbor, ki aranžira sprejem. Sprejem črnogorske vojske, sestanek srbskih in črnogorskih čet, je bil veličasten. Okoli 2. ure popoldne se je javilo, da se približuje črnogorska vojska, dečanski odred. Iz vojašnice so takoj odkorakale čete, določene za sprejem. Na čelu je jahal eskadron konjnikov, za njim mestni komandant, nato bataljon pehote. Za vojsko je korakala šolska mladina s svojim učiteljskim, nato občinski odbor, meščanstvo in duhovništvo, ki so mu sledili narodni konjeniki v svojih bogati opremiti. Ta dolgi sprevod se je ustavil nad Mitrovico izpod grada Zvečana, stare trdnjave iz dobe Nema-ničev. Lahkega koraka so se približale črnogorske čete, ki jih je kot prvi pozdravil mestni komandant. Šolska mladina je zapela črnogorsko himno in na črnogorce se je vsulo cvetje. Navdušenje je bilo velikansko. Opazilo se je tudi, da se je udeležil sprejema ruski konzul Lobačev s svojo rodbo. Predsednik občine je okril črnogorsko zastavo z vencem kosovskega cvetja. Ko je bilo končano pregledovanje čet, se je pomešala črnogorska vojska s srbsko in korakala v triumfu v Mitrovico.

Istotako slovesen je bil sprejem tudi v Skoplju. Na železniški postaji je pričakoval črnogorske čete častni bataljon z godbo, oficirski zbor z generalom Mišičem na čelu, duhovništvo, konzuli, zastopniki oblastev, šol in korporacij, velika množica meščanstva in naroda. Bil je veličasten trenutek, ko je pozdravil črnogorec z guslarsko

pesmijo Srbe. Črnogorska vojska je v najboljšem razpoloženju in dobro obveščena.

To je bila po letu 1389. prva proslava Vidovega dana, skromna sicer, ali iskrena. Toda naslednje leto se bo proslavil Vidov dan na tak način, da bo največja in najveličastnejša dosežanja slovesnost srbskega naroda. Predpriprave se že vrše in načrt je v velikih potezah že izdelan. Program ste že objavili. Izletnikom, ki bodo naslednjega leta potovali na Kosovo, se bo na vse mogoče načine olajšalo potovanje, tako da bodo njihovi stroški kar najmanjši.

Izpred sodišča.

POROTNA OBRAVNAVA PROTI OKRAJNEMU ŠOLSKEMU NADZORNIKU FINŽGARJU IN URADNIKU OKRAJNEGA ŠOLSKEGA SVETA ROSINI V GORICI.

(Drugi dan.)

Razprava se je zakasnila za pol ure, ker je porotnik Vizitajn prišel prepozno. Prvi se zasliši kot priča sedanji okr. nadzornik dr. Pavlin, ki izpove o načinu poslovanja na okr. šol. svetu.

Denarne zadeve spadajo v področje pomnoženega okr. šol. sveta. Dohodki okr. šol. sveta so: 1. Dežela prispeva za okraj z nekako letno redno podporo 71.000 K in 20% dokladami na užiti in tukajšnjem okraju, ki znašajo 30.000 K letno. 2. Doklade na izravnih davkih, ki znašajo sedaj 94%. Ves denar, namenjen okr. šol. svetu, dobiva davkarja. Okr. šol. svet bi ne smel z denarnimi zadevami imeti nič opraviti. Na okr. šol. svet pride denar samo od glob za zamujene šolske zamude in od prodanih starin.

Redni stroški so učiteljske plače, katere izplačuje davkarja, okr. šol. svet dotično svoto le nakaže; nakaznica je podpisana od nadzornika in enega polit. uradnika.

Z večjimi svotami ima opraviti okr. šol. svet samo pri posojilih, ako manjka na davkarji denarja za izplačevanje učitelstva. Prej je bil samo uzus, da je nadzornik upravljal tudi denarne zadeve, formalno pooblaščen ni bil. Drugi stroški so bili za razne šolske potrebe.

Izredni dohodki so nastali posebno radi zidanja šol. Denarja je zmanjkovalo. Doklade niso zadoščale, da so se pokrili vsi stroški, zato je narasel dolg do okoli 800.000 K.

Večje svote dobiva okr. šol. svet v roke, ko dobijo na davkarji več denarja, nakar se vrnejo posojila. Dr. Pavlin je poslal Rozino na pošto s 4500 K za davkarjo v Kanalu. Poslal je samo 4000 K, 500 K pa je pridržal. Predložil je za to svoto receptis iz prejšnjih časov, kjer je datum ponaredil.

Ko je dr. Pavlin nastopil službo, je našel cel zaboj prošelj, ki niso bile še rešene, med temi so bile posebno prošnje za definitivno nameščenje.

V letih 1909. in 1910. je okr. šol. svet sklenil, naj se več učiteljev definitivno namesti, toda nadzornik ni teh sklepov predložil dež. šol. svetu v potrjenje. Dotični učitelji so bili le provizorično nastavljeni, vsled tega niso plačevali doklad za penzijski zalog. Med akti je bilo več prošelj za premeščenje v stalni pokoj. Tudi te se niso rešile, prosilec se je dovolil trajen dopust in nastavilo so se supletiti. Raditega je bila dežela oškodovana v l. 1910. za okoli 10.000 K. Slišal je, da je nadzornik Finžgar pustil prošnje nalašč nerešene, da učitelji niso plačevali pokojninskih doklad. Predsednik: Na koliko se bodo morale približno zvišati doklade.

Dr. Pavlin: Na okoli 150%.

Predsednik: Izvedenci so izjavili, da manjka v arhivu precej aktov.

Dr. Pavlin: Tudi sam sem večkrat naročil Rozini ali drugim uslužbencem, naj mi poiščejo akte iz prejšnjih let, toda navadno niso dobili ničesar.

Predsednik: Kako da manjka v skoro štiridesetih slučajih, kjer je nakaznico in pobotnico spisal Finžgar in je bil denar izročen okr. šol. svetu, prejemnikova pobotnica?

Dr. Pavlin: Ali denar ni bil izročen stranki, ali pa se ni zdelo potrebno napraviti pobotnice.

Predsednik: Ali se pri vsakoletni reviziji ni zahtevalo teh listin.

Dr. Pavlin: Kontrolirali so samo, če se vjemajo računi na okr. šol. svetu z mesečnimi izkazi davkarje; po dokazilih niso vprašali.

Drž. pravdnik: Ali je bil kdo oškodovan, če so bili učitelji le provizorično nastavljeni.

Dr. Pavlin: Da, penzijski zalog, ker so se tem učiteljem ta leta tudi štela za penzijo.

Drž. pravdnik: Ali je mogoče, da je Rozina Finžgarja slabo informiral, oziroma mu predložil fignirane akte.

Dr. Pavlin: Ni mogoče. Pri meni ni Rozina tega nikoli poizkušal. — Takoi do

begu Rozine smo začeli sumničati, da Finžgar ne more biti popolnoma čist v slučajih, kjer je sam spisal pobotnico in nakaznico. Hoteli smo ga že povabiti, naj nam zadevo pojasni. Če bi menili, da je on popolnoma nedolžen, bi nam on doprinesel najboljše pojasnilo, ker smo pa dvomili, smo nekateri zadeve rajši sami preiskali in prišli do zaključka, da Finžgarju ne moremo zaupati. Kmalu nato smo zadevo prepustili preiskovalnemu sodniku v nadaljno preiskavo.

Zagovornik: Zakaj se bodo morale doklade povišati.

Dr. Pavlin: Ker se je delalo preveč dolgov, poneverjalo in slabo gospodarilo.

Zagovornik: Koga zadene krivda radi slabega gospodarstva.

Dr. Pavlin: Formalno cel okr. šolski svet, v resnici pa najbolj nadzornika Finžgarja.

Zagovornik: Kdo je vodil denarne posle pod Finžgarjem?

Dr. Pavlin: Rozina, vsaj meni je rekel Finžgar, da je bil Rozina njegov finančni minister. (Zagovornik zahteva, da se to protokolira.)

Drž. pravdnik: Potem je bil Finžgar njegov ministerski predsednik.

Zagovornik Gabršček: Kdo bi moral nadzorovati Rozino.

Dr. Pavlin: Nadzornik.

Gabršček: Ko so prišle z mesečnimi izkazi razne nakaznice in pobotnice iz davkarje, ali je bil Rozina opravičen vprašati po prejemnikovih pobotnicah?

Dr. Pavlin: Ne, Rozina je bil Finžgarjev podložnik in ne njegov nadzornik.

Finžgar: Gosp. dr. Pavlin je pravil reči, ki ne spadajo sem, ampak v disciplinarno preiskavo. Akte sem reševal vse takoj. Da se učitelji niso takoj vpokojili, tega sem jaz kriv. Okrajni šolski svet mora biti malo človeški in se ozirati na potrebe učiteljstva. Da sem slabo gospodaril, tega ne pustim veljati. Meni je žal, da je denar zmanjkjal, seveda jaz nimam pri tem nič opraviti. Zdej veje v okr. šol. svetu duh, ki hoče kritizirati njegovo delovanje, kakor se je to kritiziralo tudi v časnikih. Odločno pa moram zavračati, da mi gosp. dr. Pavlin bere na tak način levite.

Pridejo na vrsto trije slučaj, kjer je Rozina ponaredil dr. Pavlinov podpis.

1. Nakaznica za 1000 K na Val. Lebana v Lokvah. Podpis je ponarejen, kar Rozina prizna, denar si je pridržal, ponaredil je tudi podpis na pobotnici.

2. Nakaznica za 1365 K na ime Fr. Faganel v St. Petru. Nakaznico in pobotnico je izpolnil Rozina. Podpis je na obeh falzificiran. Rozina prizna, denar si je pridržal.

3. Nakaznica za 530 K 43. vin. za trdsko Pichler Witwe & Sohn na Dunaju za učne potrebe v Gojačah, Kostanjevici, Šebemlju in Gor. Tribuši. Na nakaznici je podpis dr. Pavlina pravi. Rozina je dvignil denar in si ga pridržal, kar tudi priznava. Na pobotnici je podpis falzificiran.

Damjan Simsič, uradni pomočnik pri okr. šol. svetu v Gorici izpove, da je prejel od župnika Štrancarja iz Rihemberka 3500 kron za staro šolo in jih izročil Finžgarju še isti dan. Na vprašanje dr. Franka izpove, da se ne spominja, da bi Finžgar izročil svojemu sodniku v njegovi navzočnosti 2000 K, kar je trdil Rozina pred preiskovalnim sodnikom.

Priča Al. Pavlin, uslužbenec pri c. kr. okr. glavarstvu, vzbudi mnogo smeha, ker pravi predsedniku, da so se delale kuverte samo iz učiteljskih pobotnic, zagovorniku dr. Franku pa, da morda tudi iz drugih pobotnic.

Finžgar: Luiž, ali me poznate.

Pavlin: Seveda.

Finžgar: Ali sem hodil redno v urad, ali sem bil v vesten in priden ali len, sem prišel kdaj prepozno v urad.

Pavlin: Ja (kima smehljaje).

Drž. pravdnik: No, gosp. Finžgar, od sluge se ne boste pustili kvalificirati (se smeje).

Priča Kavčič izpove, da je bil Rozina leta 1911. v Toplicah.

Priča Jakob Olivier, uslužbenec pri okr. glavarstvu izpove, da so se delale kuverte le iz učiteljskih pobotnic, toda vseh ni pregledal in podpisal, na vsak način pa so bile to stare pobotnice.

Priča Robert Federicz, višji davčni oskrbnik, izpove, da je večje svote dvigal navadno Finžgar, le redko Rozina. Ne spominja se, če so bile med pobotnicami tudi take, ki so bile od Finžgarja samega spisane in podpisane, oziroma take s falzificiranimi podpisi, ker je bila merodajna samo klawzula in uradni pečat. Radi svote 2000 kron od 31. julija 1912 je iz knjig razvidno, da so bile dvignjene, ne vé pa, kdo jih je prejel.

Predsednik: V Biljah je sprejel Marij Makuc zgradbo vodnjaka za 807 K 80 vin. Tukaj imamo nakaznico za 700 K z dne 11. januarja 1911. Ing. Mahnič je sporočil c. kr. okr. šol. svetu, naj se nakaže ta svota Mariju Makucu. Nakaznico in pobotnico je spisal in podpisal Finžgar sam. Dne 14. svecana 1912 imamo drugo nakaznico za svoto 807 K 60 vin. Nakaznica in pobotnica je pisana in podpisana od Finžgarja.

Makuc je prejel samo prvih 700 K na davkarji.

Predsednik vpraša Finžgarja: Ali se Vam zdi, da je bila druga nakazana svota opravičena.

Finžgar: To nikakor ni bilo opravičeno.

Predsednik: Kdo je dvignil ta denar.

Finžgar: Na vsak način Rozina. On je meni dajal slabe informacije, izbral je mojo nervoznost in raztresenost.

Rozina: Nakaznica za 807 K 60 vin. je z dne 14. februarja 1912. Ta dan je prišel tudi k meni Makuc. Vprašal je še za 107 K 60 vin. Jaz sem ga poslal na davkarjo. Če bi jaz dvignil vseh 807 K 60 vin., bi takrat izročil Makucu 107 K 60 vin. in si pridržal le 700 K.

Drž. pravdnik vpraša Finžgarja: Kaj pravite Vi k temu zagovoru?

Finžgar nejasno odgovarja, tako da drž. pravdnik pripomni, da on na vprašanje ni dobil odgovora.

Medtem pride priča Makuc v dvorano, ki izpove, da je prejel na davkarji 700 K ter da mu dolguje okr. šolski svet še 107 K 60 vin. ter ugovarja, da bi bil on drugič pri Rozini.

Predsednik: Gradba šole v Grgarju se je oddala Valentinu Lebanu za okoli 18.000 kron. Pri končni likvidaciji se je zaračunilo 19.455 K. Valentin Leban je dobival izplačila v obrokih. Tukaj imamo nakaznico 19. sept. 1911, da izplača davkarja okr. šol. svetu kot en obrok 1000 K. Nakaznica in pobotnica je spisana in podpisana od Finžgarja. Za zgradbo se je izdalo 2570 K preveč. Med temi je vstet tudi zgornji imenovani znesek 1000 K. (Finžgarju): Ali ste Vi spisali in podpisali nakaznico in pobotnico?

Finžgar: Da.

Predsednik: Kakor je videti iz Vaših zabeležek, ste 27. septembra 1911 izplačali 2000 K kot en obrok.

Drž. pravdnik: Kam je prišlo onih 1000 K?

Finžgar: Jaz ne vem. Jaz jih nimam. To se je gotovo zgodilo tako, kakor se je v drugih slučajih, kjer sem nakaznice in pobotnice jaz pisal.

Drž. pravdnik: 27. septembra 1911 ste nakazali 2000 K za Valentina Lebana. Ali se niste mogli spomniti, da ste že teden preje nakazali 1000 K. Kako da ste svoto 2000 K, ki je bila pravilno izplačana, zabeležili, inkriminirano svoto 1000 K pa ne.

Finžgar se zagovarja s svojo pozabljivostjo in raztresenostjo.

Predsednik: 30. marca 1912 je nakazal c. kr. okr. šol. svet 310 K za šolske potrebe v Grgarju. Nakaznica in pobotnica sta pisani in podpisani od Finžgarja. Ali je bila ta svota opravičeno nakazana?

Finžgar: Nikakor ne! Morda je pa c. kr. okr. šolski svet naročil kake potrebe za šolo v Grgarju v Gorici.

Drž. pravdnik: Ko ste bili zaslišani radi Grgarja, ste rekli, da ne veste, kam je ta svota prišla.

Nato se zasliši Valentin Leban, zidar-ski mojster iz Grgarja, ki izpove, da je dobil za gradbo šole 19.455 K. Denar je dvigal pri davkarji.

Predsednik: Ali ste napravili kake druge poprave?

Valentin Leban: Popravil sem nekaj malenkosti, bil sem pa obvezan, vse poprave do 15. avgusta 1912 izvršiti zastonj.

Predsednik: Iz Kala imamo dve nakaznici, eno za 1300 K, pisano in podpisano od Finžgarja kot en obrok za zgradbo nove šole. Gradbo je sprejel Adalbert Saksida, ki je bil popolnoma izplačan. Izdalo se je za zgradbo 4000 K preveč, med katero svoto je vstetih tudi teh 1300 K. Pozneje je imel Saksida še nekaj poprav. Priča Saksida izpove, da je bil popolnoma izplačan.

Predsednik: Ali ste izvršili pozneje pri šoli kake poprave?

Saksida: Izvršil sem nekaj malih poprav, toda na svoje stroške.

Finžgar Saksidi: Ali ste posamezne obroke prejeli vselej pravočasno, ko ste se zglasili?

Saksida: Ne, včasih sem moral čakati do 14 dni, ker na c. kr. okr. šolskem svetu ni bilo denarja.

Finžgar: Jaz sem strankam včasih iz svojega dajal denar, da niso imele toliko sitnosti. In morda sem tudi takrat izročil Saksidi 1300 K, katere sem pozneje sebi nakazal.

Drž. pravdnik: Ali ste večkrat tako delali?

Finžgar: Da, večkrat.

Drž. pravdnik: Tako veliko svoto ste imeli pri sebi?

Finžgar: Toliko že.

Drž. pravdnik: Čudno, da ste toliko denarja nosili s seboj, saj bi lahko ta denar kje obrestonosno zalozili.

Predsednik: Nakaznica z dne 12. julija 1911 na davkarjo, naj izplača za poprave šole v Kalu 220 K okr. šol. svetu. Nakaznico in pobotnico je spisal in podpisal Finžgar sam. (Finžgarju): Kaj pravite k temu?

Finžgar: To je enak slučaj, kakor drugi. Priča Karol Filipič, učitelj v Kalu, izpove, da se je popravila v zadnjem času samo sesalka. Stroškov je bilo 1 K 70 vin.

in cev. Stroški so znašali 6 K. Zneska 220 K ni prejel.

Finžgar učitelju: Ali ste dobili iz Gorice tačas kake naprave za šolo? Priča: Klop, tablo, omara in podobno.

Finžgar: Morda sem napisal mesto naprave — poprave in sem dotični denar porabil za te naprave.

Predsednik: Ta izgovor ne velja. Pobotnica je pisana v nemščini, kjer taka pomota ni mogoča. V nakaznici je izrecno rečeno: Reparaturen, ne pa morda Schul-requisiten.

Finžgar: Potem je pa Rozina denar dvignil in vtaknil v žep.

Drž. pravdnik: Rozina pa je imel takrat dopust. Ravno v istem času je bil v Toplicah.

Finžgar: Morda je res! Sem mu pa gotovo pozneje izročil denar.

Drž. pravdnik: Kdo Vas je pa takrat slabo informiral?

Finžgar: Najbrže Rozina, predno je odšel.

Drž. pravdnik: Rozina je bil v Toplicah od 6. do 27. julija. Torej tako dolgo ste se spominjali njegovih informacij. Prej pa se niste mogli spomniti niti na svote, katere ste nakazali pred par dnevi. (Finžgar postane nekoliko zmeden.)

Drž. pravdnik: Predlagam sodnemu dvoru, da se prečita izjava c. kr. žandarmerije v Toplicah, da je bil Rozina od 6. do 27. julija 1911 res v Toplicah.

Zagovornik Gabršček: Jaz se pridružujem temu predlogu.

Dr. Franko: Jaz se ne morem pridružiti, ampak protestiram proti temu, ker izjave c. kr. žandarmerije niso verodostojne, kakor se je to pokazalo pri poizvedbah glede Finžgarjevih domačih razmer na Kranjskem.

Državni pravdnik: Izjave orožništva so verodostojne. Da je bil Rozina res v Toplicah je razvidno iz knjig za tujce, ako sodni dvor čitanja ne dovoli, predlagam, da se pozove iz Toplic osobje, ki je vodilo dotične knjige za tujce.

Saksida: Jaz nisem za poprave nič sprejel, ker sem jih moral po pogodbi napraviti zastonj.

Ivan Bizjak (priča) izpove, da je popravil sesalko; prejel je 1 K 30 vin.

Štefan Lipičan (priča) pove, da je popravil cev, za kar je prejel 6 K.

Matevž Pirih, župan v Kalu, je dal popraviti dimnik na šoli, stroški so znašali 4 K. Denar je dvignil pri davkarji v Kanalu.

Razprava se prekine za pet minut.

Sodni dvor ugotovi predlogu drž. pravdnika, da se prečita izjava orožništva, ker je za razpravo zelo važna. Izjava se prečita.

Dr. Franko. Naznanim, da vložim ničnostno pritožbo.

Dr. Franko: V onem letu so se izvršile za Kal šolske naprave, sodni izvedenci naj izjavijo, kje je pa zabeležena svota za te naprave.

Drž. pravdnik: Zagovornik zahteva na vsak način preveč. Nakaznica za 220 K govori izrecno o popravah in ne napravah, naprav pa razen nekaj malenkosti ni bilo. Sicer pa se tudi jaz pridružujem predlogu gosp. zagovornika. Od svoje strani pa predlagam, da se zasliši kot priča dr. Pavlin, ki pojasni, da je imel okr. šol. svet za razne šolske naprave pri dotičnih tvrdkah poseben račun.

Sodni dvor ugotovi obema predlogoma. Ker en porotnik predlaga, da naj se razprava prekine do jutri, se mu ugoti.

Dnevne novice.

+ **Zatoženil** Huda prede sedaj deželni odbor kranjskemu. Zatožili ga bodo pri deželnem predsedniku, pri ministerskem predsedniku in celo pri cesarju. Nekaj liberalnih gasilcev si je namreč v glavo vtepljo, da hočejo izposlovati pri deželnem odboru podporo za liberalna gasilna društva in za liberalno gasilsko zvezo. Ko so videli, da to ne gre, so se najprej zatekli k liberalnemu državnemu poslancu dr. Ravniharju, češ, ta naj izposluje v državnem zboru, da se deželni odbor vzame pravica razdeljevati podporo. Z vso resnostjo so na dan občnega zbora liberalne gasilske zveze pripovedovali liberalni gasilci, da jim je dr. Ravnihar že obljubil, da bo v državnem zboru deželnemu odboru kranjskemu vzel pravico razdeljevati podporo. Take neumnosti verjamejo samo še liberalci! Ko so pa nekatere brihtnejše glave pri liberalnih gasilcih izprevideli, da z dr. Ravniharjevim posredovanjem in državnim zborom ne bo nič, so sklenili zatožiti odbor najprej pri deželnem predsedniku. Rekli so, če jim ne pomaga, da gre do cesarja samega. Seveda na deželnem odboru se tresejo, kaj bosta naredila gg. deželni in ministerski predsednik z gasilskimi podporami. Ta bo huda. Liberalci, nikar se ne smešite s ta-

limi tožbami, spametujte se, pustite liberalno zvezo lepo mirno umreti in priznajte deželnemu in ministrskemu predsedniku z otročarijami. Da do cesarja ne pridejo gg. liberalci s takimi pritožbami, to itak dobro vedo, ker oseba vladarja je vendar prevzvišena, da bi se pred njo spravljale take otročarije.

+ Po zobeh bije sam sebe premodri »Učiteljski Tovariš«, ko na vse pretege vabi na sestanek učiteljske abituriente in abiturientinje. Pravi namreč: »Upamo, da bo ta izključno stanovski (ne politični!) sestanek dostojna manifestacija naših idej in smotrov... Torej v isti sapi, ko nemodro se pristavi, da bo ta shod »nepolitiški«, poudarja manifestacijo liberalnih idej. Ali si moremo misliti večjega nerodnega, kot je tisti, ki je ta oklic sestavljal! Da bo ta priredba, ki se bo vršila pod pokroviteljstvom raznih »Danovcev«, politična, o tem smo bili prepričani in naj se razni kolovodje skušajo še tako najprej zavarovati. Vabimo dalje, tako nadaljuje svoj oklic, »tudi vso napredno javnost...« Torej politika in politika. Mi liberalnih kolovodij okrog »Tovariša« in »Dana« ne bomo izpreobračali, pač pa opozarjamo vse dobro misleče učiteljske kandidate in kandidatke, naj dobro pomislijo in presodijo, če jim kaže hoditi na politične prireditve, ki imajo za pokrovitelje — prijatelje in solastnike svobodomislne »Dana«. Naša sodba je jasna. Pripomnimo, da se med priglasenimi omenja na tretjem mestu tudi Ljubljana (samostan).

— **Šolska služba.** Obbolelega učitelja in šolskega voditelja Jožefa Gole pri Devici Mariji v Polju bo namešal Franc Jankovič, dosedaj suplent v Škocijanu.

— **Štadni častniki v Kranju.** V nedeljo, 29. junija, je prišlo v Kranj pod vodstvom enega štabnega častnika 14 višjih častnikov, ki so slušatelj III. letnika c. in kr. višjega topničarskega tečaja na Dunaju, ter ostanejo do danes, 2. julija, v Kranju. Ta skupina častnikov je imela med tem časom svoje vaje v okolici.

— **Oparil se je minuli petek, dne 27. junija,** dva in pol leta stari Peter Rozman iz Smlednika. Igral se je v kuhinji. Pri tem je vznal padel v škafo, napolnjen z vrelo vodo. Zadel je precej hude opekline po spodnjem delu telesa.

— **Občinske volitve v Horjulju.** Pri občinski volitvi v Horjulju dne 24. junija je zmagala proti stranki občinskega gerenta g. Stanovnika opozicijska stranka. V 3. razredu je dobila opozicija 191 glasov, stranka gerenta pa 136 glasov. V 2. razredu je dobila opozicija 106, stranka gerenta pa 74 glasov. V 1. razredu opozicija 49 glasov, stranka gerenta 37 glasov.

— **Proti psom in mačkam v škofjeloški okolici.** Pišejo nam iz škofjeloške okolice: Tu je nedavno neki domač pes vgriznil domačo hčer, nato pa poginil. Nastal je sum, da je bil pes stekel in poklicana oblast je poslala glavo poginjenega psa na Dunaj v preiskavo, obenem pa proglasila kontumac nad psi in mačkami, ki se kruto izvajajo. Konjač je dobil nalogo, ustreliti vsakega psa, ki ga dobi prostega in brez torbe zunaj hiše, pa tudi mačke. Prav je, da se pazi na varnost pred steklini, vendar pa bi menda zadoščale manj stroge odredbe, dokler izid preiskave ni znan in se ne ve, ali je bil pes res stekel ali ne. Pa naj se bolj podvzajo s preiskavo, ki bi bila v enem mesecu pač lahko končana. Kmet ne more trpeti, da se mu koristne domače živali morda brez vzroka postrele.

— **Nepošteni organist.** Albin Mergon, 17 let star, organist v Vremskem Britovu je potreboval za udobno življenje denarja in ker je vedel, da ga za svojo osebo ne dobi, si je izmislil sredstvo, ki se mu je jeko dobro obneslo. Pisal je v imenu župnika Ivana Škerjanca v Vremu posestniku Francetu Drije v Gornjem Vremenu, češ, da ga ta prosi 200 K posojila. Ker Drije ni dvomil o pristnosti pisma, je izročil Margonu to vsoto, katero je Margon spravljal v svoj žep. Na enak način je na župnikovo ime opeharil tudi Franceta Deklevo za 200 K in 6 butelj vina. Opeharil je dalje Jožefa Cerkvenika za 50 K, a tu le s tem razločkom, da je pisal pismo v imenu svojega očeta, v katerem ga prosi, naj župniku Škerjancu posodi 40 do 50 K. Poskusil je svojo srečo tudi pri župniku Antonu Štembergerju v Škocijanu s pisdom na ime župnika Škerjanca, v katerem ga prosi 200 K posojila. A župnik v Škocijanu je bil toliko previden, da ni dal denarja Mergonu v roke, marveč ga je poslal Škerjancu po svoji služkinji. Seveda ga je ta začuden gledal, ker on posojila ni potreboval in sploh dotičnega pisma ni pisal. Konečno se je Mergonu še enkrat posrečilo opehariti na sličen način Franceta Deklevo za 200 K, a v tem slučaju se ni več upal pisma sam oddati, marveč je poslal k Deklevi svojega prijatelja Le-

ona Vičelija. Obdolženec je imel namen z opeharjenim denarjem odpotovati v Ameriko, a se je končno zbal, da ga ne dohiti roka pravice. Za to lahko mišljeno dejanje je bil obsojen na 7 mesecev ječe.

— **Med operacijo je umrl v Novem mestu** dijak Konrad Sušnik.

— **Vlom v poštni urad.** V noči na 28. junija je bilo vlomljeno v poštni urad v Žireh. Vlomilci so odnesli 450 do 500 K.

— **Službe za tehnike v Bulgariji.** V pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je interesentom na vpogled važno poročilo o šansah naših tehnikov na službe v Bulgariji.

GALIŠKE DEŽELNOZBORSKE VOLITVE. RUSINSKE ZMAGE.

Volitve v gališki kmečki kuriji so tako izpadle, da razpolagajo stranke, ki se zavzemajo za volivno preosnovo po kompromisu z Rusini, z nad 50 mandati, nasprotniki kompromisa pa razpolagajo s 24 mandati. Rusini so Poljakom vzeli 10 mandatov.

Primorske vesti.

— **p Razsodba v procesu proti puljskim kamorašem razveljavljena.** Kasacijsko sodišče je razveljavilo rovinjsko rozsodbo, ne da bi razpravljalo o nadaljnjih ničnostnih vzrokih, in je odredilo novo razpravo proti obtožencem, ki se bo vršila pri celovškem deželnem sodišču. Ko so Galante in njegovi tovariši zvedeli za rozsodbo kasacijskega sodišča, so takoj pobegnili iz Pulje. Policiji se je posrečilo aretirati le Filinicha in Negrija.

— **p Imenovan je inženir pri okrajnem glavarstvu v Gorici** gosp. Oskar Roth za nadinženirja.

— **p Po stopnicah je padel** Ludovik Mišchou, trgovec v Raštelu, si zlomil tilnik in umrl. Nahajal se je ponoči v kavarni Corso v veseli družbi. Hotel je na stopnice, pri tem pa zašel v temi na stopnice, ki vodijo v klet, in se smrtnonevarno pobil. Prenesli so ga takoj v sanatorij, kjer je umrl.

Razne stvari.

— **Smrtne žrtve radi vročine.** V Ameriki je 30. junija radi strašne vročine zopet več oseb umrlo, in sicer se uradno javlja, da jih je umrlo v Chicagu 39, v Pittsburgu 9, v Grand Rapidsu pa 7. Dejansko je pa še več ljudi radi vročine umrlo, veliko jih je pa obolelo. Na solnce hoditi je smrtno nevarno. Prebivalstvo spi radi strašne vročine ponoči pod milim nebom.

— **Izkoriščanje visokih vodopadov.** 45 let je preteklo, odkar je Francoz Aristide de Berges kot prvi uporabil 200 m visok vodopad za obrat na žagi v Laceyju v francoskih Alpah leta 1881. Je istotam v enako avro vpregel 500 m visok vodopad. Vse je pričakovalo, da bo veliki pritisk ob otvoritvi vse cevi popolnoma zmečkal, toda nič hudega se ni pripetilo. Dolgo časa so se podjetniki izrabili tako visokih padcev izogibali, ker to v primeri z napravami s srednjim in nizkim pritiskom ne bi bilo gospodarsko. Šele v zadnjem desetletju, ko se na vseh straneh izkoriščajo naravne vodne sile, so začeli zopet izrabljati velike padce. V zapadnih Alpah so sedaj 3 naprave po 600 m, pri Staldenu v Wallisu ena s 700 m in v Pirenejah ena s 940 m izrabljene višine; naprava, ki izkorišča padec Tancyskega jezera v Vouvry na Rhoni nad ustjem v Genfsko jezero, izrablja višino 950 m. Kljub ogromnim tehničnim težkočam, ki jih povzroča vsak meter padca, namerava sedaj neka pariška elektrotehniška družba izkoristiti 1650 meterski padec Füllyskega jezera v Wallisu do Martignya. Napeljava bo dolga 4,5 km, jednake cevi bodo napravljene na poseben način in bodo imele 50 do 60 cm svetlobe.

— **Ali so Rimljani kadili?** Nedavno je v bližini Seville na mestu stare rimske naselbine madridski vseučiliški

profesor arheolog de Los Rios izkopal sedanjim manjšim pipam podobne predmete. Pa že tudi pred leti so na več krajih v rimskih grobovih in razvalinah našli take pipe. Ni dvoma, da gre tu za kadilsko orodje, dasi seveda ni treba, da bi bil ravno tobak, ki so ga Rimci kadili. O Skitih je n. pr. znano, da so kadili konopljo. V zgodnjem srednjem veku je bila kot snov za kajenje zelo razširjena sivka (Lavendel). Pesnik Jaime Febrer je l. 1276. v svoji epski pesniški o zavzetju Valence dokaj natančno opisal kajenje sivke. Pravi, da to kajenje prežene spanec in daje moč in vztrajnost, ker izsuši vlažnost možgan. Profesor de Los Rios in drugi arheologi so mnenja, da so že Rimljani poznali kajenje sivke. Na pipah namreč, ki so jih nedavno našli pri Valenci in ki so napravljene iz neke morske pene podobne snovi, je urezana majhna rastlina, katero so navedeni učenjaki spoznali za sivko. Seveda bi pri teh starorimskih najdbah lahko šlo tudi za kajenje opija, s katerim so se legionarji lahko seznanili na svojih pohodih po orientu. Temu mnenju pa nasprotuje dejstvo, da v najdenih pipah ni nobenih sledi o žlindri, ki se pri kajenju opija navadno napravi.

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Zadnje vesti.

ZADNJE VESTI O SRBSKOBULGARSKIH SPOPADIH.

— **Belgrad, 2. julija.** Bulgari so bili na čeli črti vrženi nazaj. Srbi so po lujtem boju zavzeli najvažnejšo srbsko pozicijo Retki Bukvi, nadalje Drenak, Petrušin in Drenovo. **Izgube so na obeh straneh kolosalne.** Bulgarsko desno krilo je popolnoma poraženo. Srbi zasledujejo bulgarske čete na vsej črti. Danes je došel v Belgrad prvi transport ranjencev 1500 moč.

VEST IZ ZEMUNA.

— **Zemun, 2. julija.** Tukaj je razširjena vest, da so Bulgari štip zopet zavzeli.

DUNAJSKO MNENJE O POLOŽAJU.

— **Dunaj, 2. julija.** Vojska formalno še do zdaj ni napovedana. Poslaniki niso odpoklicani. Note se izmenjujejo dalje. Diplomatska zveza ni prekinjena, ker diplomatska zveza z dejanskim trajnim bojnim stanjem na meji ni združljiva, se mora položaj še danes razjasniti. V Bukarešti se razširja vest, da bo Rumunija mobilizirala, toda mobilizacija še ni odredjena, ker se sedanji spopadi ne smatrajo še kot prava vojska. Dunajska vlada se trudi doseči kompromis med Rumunijo in Bulgarijo in je potovanje rumunskega zborničnega predsednika Cantacuzena na Dunaj s tem v zvezi. Rumunija, kakor znano, zahteva ozemlje od Tutrukana do Balčika.

PROTEST PROTI SOLUNSKIM DOGODKOM.

— **Atene, 2. julija.** Bulgarski poslanik je dobil nalog proti napadu na solunsko bulgarsko posadko najostreje protestirati.

— **Peterburg, 2. julija.** Ruska vlada je pri grški vladi proti napadu na bulgarsko garnizijo v Solunu izrekla resne pomisleke.

PAŠIČ ODPOTOVAL V PETERBURG?

— **Pariz, 2. julija.** Tukajšnji listi so dobili vest, da je Pašić preko Odesse odpotoval v Peterburg. (Neverjetno.)

Ljubljanske novice.

— **Ij Razstava darov za bosenske novomašnike v Alojžišču na Poljanski cesti št. 4, I. nadstropje,** je odprta danes in vsaki dan do nedelje od 3. do 5. ure popoldne. Prijatelji bosenskega misijona so prijazno povabljeni. Vstop prost. — Bos. odbor.

— **Ij Na oklicih so:** Viktor Zalaznik, uradnik, z gđeno Gemo Gregoruti; Karol Hladky, c. kr. oficijal, z gđeno Doro Kastelic; Jožef Gorenčan, c. kr. profesor, z Marijo Hočevar; dr. Anton Gosak, odvetnik, z gđeno Emo Mohorič.

— **Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** je imelo v nedeljo na lepo okrašenem vrtu rokodelskega doma prav dobro uspelo vrtno veselico. Udeležba je bila jako povoljna; prišlo je mnogo odličnega občinstva, med drugimi štirje gg. občinski svetniki. Spored je bil prav raznovrsten. Z veliko pohvalo je sprejelo občinstvo tamburaške točke tamburašev vrhniškega katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, ki so pod vodstvom g. Valentina Jerebica neutrudljivo izborno izvajala lepe točke. Pevski zbor ljubljanskega društva rokodelskih pomočnikov pod vodstvom g. P. Gorjupa je nastopil z zbori, ki so tudi pri vrtni veselici prišli do popolne veljave, o čemur je pričalo glasno odobravanje občinstva, ki je želelo, da so vrli pevci dodali še nekaj zborov. Posebno pozornost so vzbudili nam že dobro znani pevci kupletov in saljivih prizorov, gg. Ložar, Vrančič in Avg. Jeločnik, ki so se odlikovali v petju in igri. Pri komičnem nastopu g. Ložarja so nas dirnile nekatere besede, ki niso bili dvotipi, ampak banalnosti. Dobro je bilo preskrbljeno za razvedrilo in zabavo. Na vrtu so bili postavljeni razni paviljoni. Gospa Globelnik je uredila razprodajo slaščic; pomagali sta jej gđč. Ana Česnovar in Jelica Česnovar. Gđč. Fr. Ložar je imela abstenenčno gostilo, ki je bila prav dobro obiskana. V društveno korist so prodajale cvetlice gđč. M. Trtnik, gđč. Angela Kimovec in gđč. M. Potokar. Sicer so pomagale s prodajanjem razglednic in drugih stvari v korist društvu gđč. Gergorič, gđč. A. Potokar in gđč. V. Voje. — Na vrtu je poslovala nalašč za to priliko prirejena pošta, za katero se je prodalo prav veliko kolekov »Slovenske Straže«. Občinstvo je bilo z vso prireditvijo jako zadovoljno.

— **Ij 1901.—1913.** Gremij trgovcev naznanja svojim članom sledeče: Mestni magistrat ljubljanski je izdal 12. januarja 1901, št. 1354, sledeči razglas, Izpreminjač razglas z dne 9. februarja 1900, št. 4876, odreja mestni magistrat kot obrtno oblastvo prve instance glede na točenje žganja nastopno: Vsakdo, ki toči v mestu Ljubljani žganje opojne pijače bodisi v posebnem lokalu, bodisi v zvezi s kakim drugim prostim ali koncesioniranim obrtom in mu je odrejena za tako točenje v zmlu § 11. zakona z dne 23. junija 1881, drž. zak. št. 62, posebna naklada v znesku 90 K, mora točenje teh pijač vsako soboto in na dan pred velikimi prazniki ustaviti ob petih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa ob dvanajstih opoldne. eč je sobota praznik, velja zanjo poslednja imenovana ura. Kdor toči te pijače v posebnem lokalu, to je ne v zvezi s kakim drugim obrtom, mora ob gori navedenem času za tvoriti svoj obrtni prostor. Ostala določila ostanejo neizpremenjena, kakor jih odreja prvotni razglas. Ta odredba stopi v veljavo s 1. februarjem 1901. — Sedaj imamo leto 1913! Naj bi torej raglas iz leta 1901 na čeli črti stopil v popolno veljavo!

— **Ij Razposajeni otroci nadlega mestnih nasadov.** Piše se nam: V eni številki pretečenega meseca ste pisali, da se mora zavzeti za varstvo javnih nasadov in vrtov občinstvo samo. S primernim svarilom naj se ne štedi, ako kdo vidi, da se godi škoda. Predvsem naj se niče ne dotika cvetja na gredicah in grmičevju in ne stopa naj se preko ograj. Kako se in občinstvo v obče za stvar zavzelo in s kakšnim uspehom, ni znano. Očividno ve samo, da so se osebe proti poškodbi nasadov v parku Vegove ulice — od hiše Glasbene Matice do Slavije — močno zavzele in storile energično posvarile; vse to pa ni nič pomagalo; za plačilo, da so se stranke zavzele za korist mestnih nasadov, so žele psovke in roganje. Dan za dnem se dogajajo nedopustna dejanja. Hudobni otroci trgajo veje in grmičevje, rujejo male cvetlice iz trave, pod se po trati kakor divjaki, razdirajo klopi, rjoveč bijejo po travi žogo z nogami, rujejo ograjo, pod mlade ptičke s kameni itd. Sploh se vedejo otroci — seveda brez nadzorstva celi popoldan do devetih zvečer — kakor na pašniku. V nedeljo popoldne (29. junija) so trije taki surovi pobalini neko na pol slepo žensko, ki varuje in vodi psička nekega uradnika, napadli s kameni in jo pregnali s klopi. Neki gospod, ki je to videl, je zadevo ovadil stražniku, ki je tačas le slučajno sem zašel. Čudno se zdi tam stanujočim strankam, da ni tu nikdar stražnika, ki bi bil že vsled zgoraj navedenega nujno potreben. Dobro bi bilo, da se klopi priklenejo na mesto, kamor so jih spomlad postavili mestni uslužbenci, ali pa naj bi se sploh odstranile. Starši takih

Srbske kaznjence uporabljajo pri pripravah za novo vojsko.

likovcev pa naj bi se klicali na odgovor. Sploh je skrajni čas, da pristojna oblast nujno kaj ukrene, da tu zavladati mir in red v korist mestnega imetja kakor tudi tam stanujočih strank. — Očividec.

Ij K nesreči na Ljubljani. O nesreči, ki je zadela velespoštovano rodbino slovskega vodje Jegliča, se je včeraj vsled poročila v uradnem listu vrnila pomota. Utopljenka je 17letna hčerka g. Jegliča, Zorka Jeglič, dijakinja petega razreda I. državne gimnazije. Bila je v vsakem oziru vzorna dijakinja. Na dan nesreče je z najboljšim uspehom napravila skušnjo. Zjutraj je bila pri sv. obhajilu. Na povabilo prijateljice šla je na izprehod. Šele na izprehodu se je deklicam rodila misel, da gresta na Ljubljano veslat. Starši o tem nič vedeli niso. Predno je ponesrečena deklica šla od doma, prosila je še svojega očeta: »Oče, prekrižaj me!« In oče ji je napravil na čelo znamenje sv. križa. Bilo je zadnje slovo, — bilo je kakor bi deklica slutila, da se poslavlja za vedno od svojih dragih in je za slovo prosila še očetovega blagoslova. — Utopljenke še dosedaj niso dobili niti v Ljubljani, niti v Gruberjevem kanalu, dasiravno so jo čolnarji včeraj cel popoldan skrbno iskali. Danes zjutraj so našli pri zatvornikah v Gruberjevem prekopu le njen slammik.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Majdič, postrežnica, 49 let. — Franc Levec, sin pekoveškega pomočnika, 14 dni. — Marija Istenič, šivilja, 55 let. — Marija Knoblehar, bivša kuharica, 67 let. — Oskar Kamenšek, bivši realni suplent, 30 let. — Peter Rozman, posestnikov sin, 2 leti in pol. — Marija Menart, gostija, 55 let. — Marija Grablovic, mestna uboga, 49 let.

Ij S trga. Danes so deželani pripeljali na trg 185 pletenic črešnje in štiri vozove starega krompirja. Črešnje so prodajali liter od 16 do 20 vinarjev, krompir pa 100 kilogramov po 8 kron. V večji množini so pripeljali breskev, cimbar, malince, izredno veliko pa črnih jagod, katere so prodajali liter po 16 vinarjev. Kumare so bile komad po 24 vin., jajca po 6 vin., piščanci par 2 K 30 vin., kokoši po 2 K 10 vin., race pa po 2 K 70 vinarjev.

Ij S ceste. Včeraj popoldne se je pred pošto splašil konj nekemu posestniku iz Brezovice in divjal po Franca Josipa cesti na Bleiweisovo cesto. Tam je zadel v nasproti mu došli voz posestnika Ivana Dovča iz Šiške. Le-ta je vsled sunka padel z voza ter se na glavi znatno poškodoval, posestniku splasene konja se je pa pri vozu zlomilo oje, konj sam se je pa na nogah poškodoval.

Ij Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, krajevna skupina v Ljubljani, ima 8. julija t. l. ob 8. uri zvečer v salonu restavracije »Ilirija« izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora. — 2. Poročilo tajnika. — 3. Predlog glede izpremembe pravil. — 4. Dopolnilna volitev dveh odbornikov. — 5. Raznoterosti. — Tovariši, udeležite se občnega zbora polnoštevilno!

Koroške novice.

k Koroški Slovenci in koroške Slovenke — pohitimo na katoliški shod v Ljubljano, da bomo pričali sijajne manifestacije naših bratov iz vseh avstrijskih slovenskih dežel! Naši župni uradi imajo zglasilnice in vsa potrebna navodila že v rokah. Tako kot na Kranjskem in v župnih cerkvah ostale Slovenije naj se prihodnjo nedeljo govori tudi po koroških cerkvah s priznico o pomenu katoliškega shoda, o konstantinovem jubileju, o posvetitvi slovenskega in hrvaškega naroda Brezmadežni, da se dvigne ljudstvo na pot! Udeležniki s Koroške naj se t a k o j oglašajo pri svojih župnih uradih, ker morajo župni uradi zglasilnice odposlati že do 20. julija, udeležniki iz Celovca naj se pa oglašajo pri »Slovenski krščansko socialni zvezi« v Celovcu. Koroški Slovenci in Slovenke, skrbite tudi za udeležbo v svojih prekrasnih narodnih nošah!

k Plemeniti Rainer — in Orli! V nedeljo 29. t. m. so šli Orli iz Št. Janža v Sveče — napravljeni napol v kroju napol v civilni obleki s klobuki na glavi. Toda okrajni komisar je bil topot zelo priden. Prišel je že s prvim jutranjim vlakom na Bistrico, da se skrbno povelja vsem orožnikom, da naj vsakega fanta, ki ima rdečo srajco, ustavi in internirajo v svoji koprarni. In tako se je tudi zgodilo. Ko so prišli Orli iz Št. Janža na Bistrico, jih je tam slovesno sprejela c. k. r. ž a n d a r m e r i j a in jih zaprla v svoje prostore! Zakaj, ne vemo! Ne bomo se jezili nad komisarjem in žandarji, toda pl. glava rju Rainerju in ekselenci predsedniku Frieß-Skene povemo odkrito, da če mislita tako delati s Slovenci na Koroškem, bomo udarili druge strune. Naj ne misli koroški novi dež. predsednik, da smo Slovenci zadovoljni z njim. Če bo tako delal kot je začel, ne bomo nikdar, in po naših plečih ne bo plezal na ministrski predsedniški stolec. — Zahtevamo drugih dejanj, takih šikan smo bili siti že pod Heinom.

Štajerske novice.

š »Sloga« piše neresnice o naši denarni organizaciji. Iz Celja se poroča: »Sloga« je poročala, da je celjska Ljudska posojilnica izgubila pri neki kranjski mlekarji 100.000 K. Mi vemo, od kod prihajajo te »novice«. Odkar je dr. Jurtela doživel poverjenje pri liberalno-slogaški ptujski posojilnici (Gregorič je ostal še živo v spominu Slovincem ptujskega okraja), skuša po »Slogi« natveziti denarnim zavodom, ki ne trobijo v liberalno-slogaški rog, slične maroge in madeže. Pri tem »slogo« podpirajočem početju mu gredo »slovenski« sodnijski uradniki na Štajerskem in Kranjskem, ki izdajajo na željo nemškega Volksrata nemške »Beschlusse« mesto slovenskih sklepov, četudi so listine popolnoma slovenske (v ptujski zemljiški knjigi bo našel dovolj dokazov), na roko. Zadnja »Sloga« poroča glede Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju senzacionalno novico, da je ista kot predviden zavod dala neko tirjatev vknjižiti tudi na posestvo poroka in ni prišla tam do plačila, ne pove pa, da so razmere dolžnika take (lastnik mlekarne v Medvodah, M. Ivančič, je bil le porok), da je posojilo že pri dolžniku popolnoma zasigurano, posojilnica pa ima še dva dobra poroka. Da bo g. dr. Jurtela in njegovo trobilo »Sloga« še bolj pomirjeno, mu prav tiho povemo, da sta že dve tretjini posojila, za katero je bil tretji porok lastnik mlekarne v Medvodah, povrnjeni, zadnja tretjina bo pa tudi v kratkem povrnjena. Gorečnost dr. Jurtele je res hvalevredna, a naj jo posveti liberalni Zadrugi zvezi v Celju in njenim posojilnicam članicam, pobriža se naj za liberalno posojilnico v Brežicah, kjer ni konkurenčnega zavoda... (drugo pa naj povedo liberalni revizorji Kunej, Stiebler itd.). Če bo pa »Sloga« še v bodoče z lažnjivimi vestmi skušala vzeti našim zavodom dobro ime, bomo brez pardona začeli razkrivati gospodarstvo cele vrste liberalnih posojilnic. Gosp. dr. Jurtela lahko v Celju izve, da je — materijala dovolj na razpolago. Za enkrat dosti!

š Poslanca dr. Jankovič in Pišek sta imela preteklo nedeljo, 29. junija v Imenem pri Podčetrtku dobro uspeli shod Kmečke Zveze. Poslancem se je izreklo zaupanje.

š 72letna starka se ubila. Žena grajskega najemnika v Zgornjem Cmureku je dne 29. junija padla v grajski studenec in se ubila. Po dolgem iskanju jo je mož sam našel v studencu. Nek mladenič se je spustil nato v studenec in jo spravil na prosto.

š Pod vlak. V Št. Janžu pri Vuzevici se v četrtek vrgla pod vlak neka dekla iz Št. Janža v samomorilnem namenu. Ker je bila malo prepočasna, jo je stroj butil in vrgel ob skalnato steno. Brezvestno so odpeljali v slovenjegraško bolnišnico. Pravijo, da je malo upanja, da bi ostala pri življenju.

š Umrli je v Karčovini pisarniški ekspedijent južne železnice J. Plevnik, star 40 let.

š Polzkušen samoumor gimnazijca. V Celju se je z revolverjem ustrelil v glavo 19 let stari sedmošolec celjske gimnazije Robert Grilich, ker je v šoli dobil »slabe reče. Zadel se je pa slabo in je upanje, da okreva.

Mnenje gosp. dr. F. Tripold-a, cesarskega svetnika, po zimi v Opatiji, po leti v Warmbadu pri Beljaku.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Mi je drago poročati vam, da sem dosegel lepe vspehe s predpisovanjem vašega železnatega kina-vina Serravallo. To vino bolniki prav radi vzamejo, ono pospeši tek in pomnoži snovanje krvi; ne dela težkoč niti želodčnim bolnikom. Zato priporočam vaše železnato kina-vino Serravallo za primerne slučaje kar najtopleje.

Dr. F. Tripold, cesarski svetnik.

STOLLWERCK
mlečne karamele
redilne — okusne
5 kosov — 10 vinarjev
Pristne le.če
STOLLWERCK
na vsakem bonbonu!

Neizrečeno potrli naznanjamo tem potom srce pretresajočo izgubo, ki nas je zadela v teh dneh. Vsemogočni nam je v svoji neskončni modrosti nenadoma vzel našo od vseh tako goreče ljubljeno

Zorko

dijakinjo V. razreda I. državne gimnazije

in jo poklical k Sebi v raj nebeskega veselja. Grozno nas je zadela ta bridka nesreča, do dna duše nas je pretresla — a vendar nas pri tem navdaja sladka zavest, da jo je že tako zgodaj Bog poplačal za njeno zvesto udanost. Vedno lepo pripravljena na smrt, je zapustila to solzno dolino. In to nas tolaži in krepi v naši bolesti. Osemnajstletna, v cvetu življenja nas je zapustila — a v naših srcih bo ostal njen blagi spomin nepozabljen.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra 3. in 7. julija ob pol 7. uri in pri č. oo. lazaristih 4. in 8. julija ob 6. uri.

Ti pa, naša ljubljanka, se veseli in prosi za nas pri Bogu!

V Ljubljani, 2. julija 1913.

Janko Nep. Jeglič, oče. Minka Jeglič roj. Mal, mati. Minica, sestra. Ciril, Janko, Milko, Stanko, Mirko, Franci, bratje.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Potrli nelzmerne žalosti in bolesti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša nepozabna, dobra mati in sestra, gospa

Marija Istenich

danes dopoldne dne 1. julija po dolgi mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti v 55. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajke bo v četrtek, dne 3. julija ob 4. uri popoldne od mrtvašnice Sv. Krištofa na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša-zadušnica se bo darovala v petek 4. julija ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanenja.

Ljubljana dne 1. julija 1913.

2018

Zalujoči ostali.

Kupim pod ugodnimi pogoji vse

TERJATVE IN DOLGOVE

katerih dolžniki so na Kranjskem. Ponudbe pod »Reel 2015« na upravo »Slovenca« z znamko za odgovor. 2013

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, sred. tlak 736-0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
1	9. zveč.	735-4	15-5	sl. jug	jasno	
2	7. zjut.	735-5	10-5	sl. vzh.	soparno	0 0
3	2. pop.	733-9	22-6	p.m. jzah.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temp. 15-5°, norm. 19-1°.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 2. julija 1913.

Pšenica za oktober 1913	11-20
Pšenica za april 1914	11-75
Rž za oktober 1913	8-89
Oves za oktober 1913	8-57
Koruza za julij 1913	7-70
Koruza za avgust 1913	7-90
Koruza za oktober 1913	7-45

trdneje.

Enonadstropna hiša

v najboljšem stanu, pripravna za vsako obrt, ter nekaj vrta, se v Celju tik mesta proda pod ugodnimi pogoji. Cenjene ponudbe pod šifro: »Hiša št. 4«, do 16. julija, poste restante, Celje. 2016

LEPO STANOVANJE

4 sobe, velika kuhinja, zaprt steklen hodnik in ostale pritlikline, se odda za takoj ali za 1. avgust. Vpraša naj se v Dreherjevi pivarni, Tržaška cesta št. 19, nasproti tobačne tovarne. 2014

Za dobro

gospodinjo in kuharico

se išče mesta v kakem župnišču bodisi v mestu ali na deželi. — Več se izve v prodajalni Kat. tisk. društva prej H. Ničman v Ljubljani. 2019

Sedmošolec išče za počitnice

instrukcije

ali kaj podobnega. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod številko 2008.

Enolična bolniška hrana

je bila že mnogokrat povod pritožbam. Pacienti in tem v postrežbo določene osebe bodo torej z veseljem pozdravile vsako spremembo, in sicer se da to doseči z uporabo »KUFKEKE«. »Kufek« vsebuje vse redilne snovi, ki so potrebne za dobro prebrano in ne draži, je lahko prebavljiv in brez vsakih tujih primesi. Vsled tega se da uporabljati v poljubni obliki in v zvezi s celo vrsto drugih jedi, kakor izkazuje brošura s 107 kuharskimi recepti, ki se dobi v lekarnah in drogerijah zastoj. 935

Christofov učni zavod v Ljubljani

upisuje ves mesec julij in september 1913 vsak dan od 12. do 3. ure popoldne v Sodni ulici št. 2, I. nadstropje. 2013

Javna dražba

Predovičevih posestev

se vrši

dne 7., 8. in 9. julija ob 9. uri dopoldne pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 18.

Najmanjši ponudek znaša za hiše s pritliklino in sicer: na Ambroževem trgu št. 7 (75.530 K) za gospodarsko poslopje istotam (9590 K), na Poljanski cesti št. 60 (109.200 K), na Zaloški cesti št. 67 žandarmerija (11.600 K), na Zaloški cesti št. 18 pošta (11.480 K), ob Zaloški cesti št. 9 (3.720 K), za žrebčarno na Selu št. 7, gostilniško poslopje (36.980 K), v Hradeckega vasi št. 20 (7610 K), za hleve in gospodarsko poslopje na Poljanski cesti 60 (56.280 K), za svinjsko pitališče z hišico in vodnjakom (17.470 K), hiša Predovičevo selo št. 22 (37.640 K).

Pojasnila daje:

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, soba št. 18, Ljubljanska kreditna banka in gosp. dr. Karl Triller, odvetnik v Ljubljani. 2017 (3)

KNJIGOTRŽTVO.

Dickens - Cankar, **Povest o dveh mestih.** 5 K 20 vin., vez. 6 K 20 vin.

Ta prekrasna, globoko zasnovana povest nam predločuje razmere in dogodke, ki so povzročili strašno francosko revolucijo. Posamezna poglavja so tako pretresljiva in dejanja tako živo, da se od knjige ne moremo ločiti, ako jo vzamemo v roko. Pri vsej resnobi dogodkov je povest prepletena skozi in skozi s humorjem.

Stanko Premrl: **Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih.** 20 pesmi v čast svetnikom.

V te zbirki se nahajajo tudi pesmi v čast sv. Alojziju, sv. Janezu Krstniku, sv. Cirilu in Metodu, sv. Mohorju in Fortunatu, sv. Jakobu, sv. Ani in sv. Lavrenciju, ki se bodo vse lahko kmalu rabile. Cena part. 2 K 40 h, glasovom po 60 vin. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Cerkvenim zborom za mesec julij in in za nove maše priporočamo:

Sattner p. Hugolin: Missa seraphica za mešan zbor orgle (tudi za orkester). Part. 3 K 20 vin., gl. po 50 vin.

Foerster Ant.: Missa St. Caeciliae za mešan zbor. Part. 2 K, gl. po 30 vin.

Pogačnik J.: Missa St. Josephi za mešan zbor. Part. 1 K 60 vin. glasovi po 40 vin.

Chlondowski Dr. Ant.: Missa St. Stanislai za mešan zbor. Part. 2 K 80 v., gl. po 40 vin.

Gerbič Fr.: 12 pange lingua - tantum ergo za mešan zbor. Part. 1 K 80 vin., gl. po 40 vin.

Foerster Ant.: Te Deum po motivih Haydnove zahvalnice za mešan zbor ali enoglasno z orglami. Part. 50 vin.

Griesbacher: Repertorium chorale enoglasno z orglami. Part. 3 K 24 vin., vez. 3 K 84 vin., gl. po 72 vin., vez. po 96 vin. Obsega enoglasne gradualije, ofertorije, veni creator in druge k službi božji spadajoče napeve.

Foerster Ant.: 12 pange lingua - tantum ergo za mešan zbor. Part. 1 K 80 vin., gl. po 50 vin.

Sattner p. Hugolin: Te Deum za mešan zbor in orgle. Part. 1 K 60 vin., glasovi po 10 vin.

Premrl St.: Hvalite Gospoda. 20 pesmi na čast svetnikom za mešan zbor. Part. 2 K 40 vin., gl. po 60 vin.

Gerbič Fr.: Maša v čast sv. Frančiška Serafinskega za mešan zbor. Part. 1 K 80 vin., gl. po 20 vin.

Foerster Ant.: 10 evharističnih pesmi za mešan zbor. Part. 2 K, gl. po 40 v.

Kimovec-Premrl: Introitus & Communiones za največje in večje praznike cerkvenega leta po novi vatikanski izdaji. Part. 2 K, gl. po 1 K.

* **St. Premrl, Hvalite Gospoda v Njegovih svetnikih!** 20 pesmi v čast svetnikom. V tej zbirki se nahajajo tudi pesmi v čast sv. Alojziju, sv. Janezu Krstniku, sv. Cirilu in Metodu in Fortunatu, sv. Jakobu, sv. Ani in sv. Lavrenciju, ki se bodo vse lahko kmalu rabile. Cena part. 2 K 40 vin., glasovi po 60 vin. Dobi se v **Katoliški bukvarni v Ljubljani.**

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

„Slovenska Straža“.

Dar branilnic in posojilnic.

3. Hranilnica in posojilnica, St. Peter na Kranjskem, 20 K. — 4. Hranilnica in posojilnica v Vurbergu 10 K. — 5. Hranilnica in posojilnica Hajdin pri Ptuj 5 K. — 6. Hranilnica in posojilnica v Ribnici, Kranjsko, 20 K. — 7. Posojilnica v St. Lenartu v Slov. gorah po podružnici „Slovenske Straže“ v St. Lenartu 50 K. — 8. Hranilnica Ziri 10 K. — 9. Posojilnica Marija na Zili 10 K.

Županstva za „Slovensko Stražo“.

2. Županstvo v Višnjigori 10 K. — 3. Občina v Zg. Tuhinju 5 K. — 4. Županstvo St. Peter na Krasu 20 K. — 5. Občina Draga, p. Višnjagora, 10 kron.

Slomškov dar po 20 kron.

183. M. Schmid, župnik v Solčavi, 20 K. — 184. A. Bolé, trgovec v Postojni, povodom smrti svoje soproge, 50 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Matej Razun, župnik v St. Jakobu v Rožu, daroval vsled prošnje „Nemškega Schulvereina“, 5 K. — Fr. Reichman, Lipa, Kor., 10 K. — Ožbolt Prosek, Trabesinje, Kor., 3 K. — P. Alfonz Svet in Ferd. Pšunder, vikar v Ptuj, 10 K. — Josip Škarbina, Riegersdorf, 2 K. — Po And. Furlan, župniku, Sv. Križ pri Trstu, nabrano na sestanku Socialistične tržaške slovenske duhovščine na Proseku, 19 K. — Janez Gregorc, Javornik, ob priliki neke sprave, 5 K. — „Dolga miza pri Stemburju v Kandiji“ 5 K 40 vin. — Ivan Prašelj, Dolina pri Trstu, 1 K. — Ivan Starec, kaplan v Borovljah, 3 K. — Janez Majdič, Velikovec, 2 K. — Vesela družba, zbrana na godovanju prof. Iv. Bračko v Celju, 15 K 40 vin. — Matija Frece, župnik v pok., Petrovče, 1 K. — Po dr. A. Veblutu v Celju, dobiček od skioptičnega predavanja, 5 K.

iz nabiralnika.

Po dr. Roku Jesenko, Celovec, iz nabiralnika v hotelu Trabesinger, 8 K 70 vin.

Prispevek podružnic.

Podružnica Koroška Bela 8 K 60 vin. — Podružnica St. Lenart v Slov. gorah 200 K. — Podružnica St. Ilj v Slovenskih gorah, 10 K. — Podružnica v Postojni 39 K. — Podružnica v Celju 200 kron.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Pozor!

Radi opustitve trgovine z čevlji,

se isti prodajajo

30% ceneje.

Zelo ugodna prilika za nakup.

1952

Združeni čevljarji, Volfova ulica št. 14.

Popravila se sprejemajo

Domača tverda! Priporočamo domačo solidno tverdo

Modni salon Marija Götzl

Damski in otroški slamniki v najnovjši obliki vseh vrst ter športne čepice

Zidovska ul. 8

Cene brez konkurence

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nožovice se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderke, telovnike, nogovce, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo. Sivalni stroji od 70 kron naprej.

Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo zagotovljeno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 250 (50)

Proda se veleposestvo

zapisano v deželni deski Krupa, pošta Gradac, okraj Metlika, na Kranjskem v izmeri 300 oralov; od teh je okoli 132 oralov izbornega polja in logov, 168 oralov 20—80 let starega gozda, vse v enem kompleksu okoli grada. Višina nad morjem 130—150 m. Podnebje toplo, želez. postaja Gradac in železnica že grajena, 10 minut oddaljena. Iz gozdov, če se posekajo, se napravijo zelo rodovita polja, loke in vinogradi. Grad s 36 prostori v I. nadstropju, z mlinom pod gradom na 5 tečajev, vodna sila za veliko žago. Cena z vsem fundusom inštruktom K 250.000. Proda se tam tudi zelo donosna opekarna za K 15.000. Ponudbe na **Pozemkova banka v Pragi (Češko)** 2009 (6)

Od dobrega najboljši! je še vedno izvirni Singerjev šivalni stroj

Dobi se samo v naših prodajalnah s takim izveskom

in s to varstveno znamko

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Novo mesto, hiša lekarja Bergman, Kranj, Glavni trg 119 in Kočevje, Glavni trg 79 ali pa po naših potnikih.

Važen oglas „Slovenske Straže“! — Citajte!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko!

Turška srečka

poročljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.

Pozor! Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. avgusta 1913!

Glavni dobitki 400.000 frankov!

Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah.

1939

VAŽNO! Sprejemajo se tudi priprilila k nakupu srečk avstrijske državne razrodne loterije! Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg št. 19.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4. Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Dergano, primar. I. klr. odd. de2. boln.

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem. Serija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža — Toplice. Akratov vrelec 38° C, ki daje nad 30.000 h/l radioaktivne termalne vode na dan. Zdravljenje s pitjem in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopelji. Elektroterapija in masaža. Ravateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka, Zdravo podnebje. Gostogostnata okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 976 66

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. **Parna žaga SCAGNETTI**, za skladiščem državnega kolodvora. - - - 245

Vsled družinskih razmer se na Spodnjem Koroškem prodaja:

Ilepo posestvo

na katerem se lahko redi kakih šest glav goveje živine in par konj. Gospodarski stroji so napravljeni na močni vodni podlagi, ki se še lahko inče uporabi. Naslov iz prijaznosti pove: **Trgovina železnice »pri zlati kosi« J. B. Hafner, Celovec (Koroško), Paradiesgasse št. 3.** 1948

Proda se na novo zidana 1997

VILA

s 4 stanovanji, kletjo in z vrtom. Stavba je v zelo mirnem kraju, pripravna za uradnika ali vpokojenca. Poizve se **Glince št. 9, Ljubljana.**

Zabeležnik za l. 1914

je izšel. Cena kron 1'30, s poštnino 20 vinarjev več. 1835

Založil Hinko Sax v Idriji.

Sprejmeta se dva dobro izurjena

mizarja

za akordna dela na deželo. Ponudbe na g. **Josipa Lojka-a, Ljubljana, tobačna tovarna.** 1980

Išče se dobra

kuharica

za na deželo. Ponudbe na upravništvo tega lista pod „Z. M.“ 1979. 1979

Učitelj

1533

spreten risar, išče med počitnicami primerne opravila. Prijazne ponudbe pod „E. L.“ na upravo „Slovenca“.

Od vis. c. kr. deželne vlade koncesionirano

krojaško obrtno učilišče za prirojevanje za moško in damsko stroko.

Tečaj za prirojevanje

se prične 1. in 15. vsakega meseca. V nujnih slučajih se sprejmejo učenci z vsakim dnem. Priporočam obenem vzorce za konfekcijo in po meri, za moško in damsko stroko.

Imejte!

Teodor Kunc, Ljubljana

Prešernova ulica 5, I. nadstropje.

Dr. Diehlovo perilo

je danes najprijetnejše in najmodernejše higijenično perilo (ni trikot). Samo en poizkus in priljubilo se Vam bode.

Edina založba za Kranjsko:

J. KETTE, LJUBLJANA

Franca Jožefa cesta števil. 3.

Specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.